

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

6 april 2009

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door de dames Anissa Tamsamani en Sabine Poleyn**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, de heer Leo Pieters;

de heer Paul Delva, de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert, de heer Hans Schoofs;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heren Ludwig Caluwé, Jos De Meyer, mevrouw Vera Jans, de heer Luc Martens;

de heer Karlos Callens, de dames Margriet Hermans, Fientje Moerman;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex, de heer Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck

Zie:

2157 (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
I. Procedure.....	4
II. Toelichting door de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming	4
III. Algemene bespreking	6
1. Tussenkost van de heer Robert Voorhamme	6
2. Tussenkost van de heer Jef Tavernier	7
3. Tussenkost van de heer Hans Schoofs	7
4. Tussenkost van mevrouw Kathleen Helsen	8
5. Tussenkost van mevrouw Sabine Poleyn	9
6. Antwoorden van de minister	10
7. Replieken	12
8. Antwoorden van de minister	12
IV. Artikelsgewijze bespreking.....	12
V. Eindstemming.....	15
VI. Reflectietermijn.....	15
Tekst aangenomen door de commissie	16

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie behandelde op 19 en 26 maart 2009 het ontwerp van decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/1*). De amendementen zijn terug te vinden in *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2*.

Op 26 maart 2009 hield de commissie een hoorzitting over dit ontwerp van decreet met verschillende vertegenwoordigers uit de onderwijssector (zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/3*).

Op 25 oktober en 6 november 2007 had over de discussienota ‘Treden naar succes, werk en leren. Het hoger beroepsonderwijs in het Vlaamse onderwijs. Discussienota – oktober 2007’ van de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming een gedachtewisseling plaats met de minister (zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1492/1*). In navolging hiervan organiseerde de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie op 29 april 2008 een gedachtewisseling over de discussienota met verschillende sprekers uit het betrokken veld (zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1492/2*).

I. PROCEDURE

Mevrouw An Michiels herinnert eraan dat tijdens de toelichting van het ontwerp van decreet de Vlaams Belangfractie heeft gevraagd om de bespreking van de vier resterende ontwerpen van decreet te spreiden. Zij protesteert tegen de tijdsdruk die een degelijke bespreking onmogelijk maakt. Daarom zal de Vlaams Belangfractie niet deelnemen aan de bespreking van het ontwerp van decreet in de commissie, maar wel in de plenaire vergadering haar mening ventileren.

II. TOELICHTING DOOR DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

De kwalificatiestructuur zal er toe leiden dat beroepsopleidingen beter worden afgestemd op de compe-

tenties waaraan de beroepswereld behoefte heeft. Het hoger beroepsonderwijs (hbo) en het secundair na secundair onderwijs (Se-n-Se) zijn de eerste toepassingen binnen onderwijs die vertrekken vanuit de logica van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur (zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/1* voor het ontwerp van decreet). De basis voor deze opleidingen zijn onderwijskwalificaties die minstens één beroepskwalificatie omvatten en de niveaus waarop deze onderwijskwalificaties zich bevinden zijn bepalend voor het onderwijsniveau waarbinnen de opleiding ingericht wordt.

Met het hoger beroepsonderwijs en het secundair na secundair onderwijs wordt de onderwijsladder versterkt. Wie na het secundair onderwijs verder wil studeren, maar starten met een bacheloropleiding te hoog gegrepen vindt, kan in de toekomst terecht op deze twee sterke sporten op de onderwijsladder. Door de sporten tussen het secundair onderwijs en de hogeschool te versterken, kunnen leerlingen en studenten op een heel interessant tussenniveau terechtkomen. Wie op deze sporten zin krijgt om verder te klimmen, vindt er een ideale opstap naar de bachelors in de hogescholen.

Momenteel hebben die opleidingen die zich tussen de opleidingen van het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen situeren een onduidelijke plaats in het onderwijslandschap. Het gaat om de vroegere opleidingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie (hosp), het zevende jaar technisch secundair onderwijs (tso) en het kunstsecundair onderwijs (kso) en de vierde graad beroepssecundair onderwijs (bso). Nochtans zijn dit opleidingen die zeer belangrijk zijn voor de arbeidsmarkt, wat te merken is aan de grote tewerkstellingskansen van de mensen die er afstuderen. Voor veel knelpuntberoepen is men precies naar deze middengeschoolden op zoek. Door deze opleidingen een duidelijke plaats toe te kennen en de opleidingen toegankelijker en interessanter te maken, moet het mogelijk zijn om ze nog succesvoller te maken.

Het ontwerp van decreet brengt een duidelijke onderverdeling aan binnen deze groep opleidingen. Opleidingen die leiden tot een kwalificatieniveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur worden ondergebracht in het secundair na secundair onderwijs. Deze opleidingen volgen op het secundair onderwijs (naar analogie met bachelor-na-bachelor en master-na-master). Het gaat om opleidingen waarmee leerlingen zich in één tot drie semesters kunnen specialiseren. Deze

opleidingen omvatten de bestaande zevende specialisatiejaren tso en kso en vanaf september 2009 kunnen daar ook nieuwe opleidingen bijkomen. Opleidingen binnen het secundair na secundair onderwijs worden afgerond met een certificaat.

De opleidingen die leiden tot een onderwijskwalificatie van niveau 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur zullen in de toekomst behoren tot het hoger beroepsonderwijs (HBO₅). Het hoger beroepsonderwijs zal zowel nieuwe als bestaande opleidingen omvatten. Van de bestaande opleidingen gaat het om het huidige hoger beroepsonderwijs binnen het volwassenonderwijs (de vroegere hosp-opleidingen) en de vierde graad bso verpleegkunde. Nieuwe opleidingen zullen ook door hogescholen kunnen worden ingericht. De opleidingen nemen 90 tot 120 studiepunten in beslag en worden afgerond met een graduaatsdiploma.

Voor zowel Se-n-Se als HBO₅ is samenwerking met het bedrijfsleven cruciaal. Die samenwerking moet er voor zorgen dat elke opleiding maximaal is afgestemd op de noden van de arbeidsmarkt en werkplekieren ingebed wordt in elke opleiding. Ook de samenwerking tussen instellingen is belangrijk. Op zijn minst moet er overleg zijn over de opbouw en afstemming van de opleidingen hoger beroepsonderwijs. Maar waar mogelijk wordt verdergaande samenwerking verwacht, waarbij infrastructuur en personeel gezamenlijk ingezet worden en zelfs samen diploma's uitgereikt worden.

Naast jongeren die verder willen studeren, moeten opleidingen van het HBO₅ ook kwalificatiemogelijkheden bieden aan werkenden en werkzoekenden. Het zal daarom mogelijk zijn korte en flexibele trajecten te volgen. Mensen met relevante ervaring zullen het traject sneller kunnen doorlopen en werkenden zullen bepaalde competenties op de werkplek kunnen verwerven.

Ook op andere vlakken zullen Se-n-Se en HBO₅ verder gaan dan het louter groeperen van bestaande opleidingen. Zo zullen afgestudeerden precies opgeleid zijn volgens het profiel dat een sector verwacht van een startende werknemer. Er wordt namelijk uitgegaan van beroepscompetentieprofielen die worden opgesteld door de SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen). Het ingeschaalde beroepscompetentieprofiel vormt de basis voor de onderwijskwalificatie waarnaar de opleiding opleidt. Die procedure moet er voor zorgen dat ingespeeld wordt op vragen uit de arbeidsmarkt. Zowel het hoger beroepsonderwijs als het secundair na secundair onderwijs volgen dus de logica die met het de Vlaamse kwalificatiestructuur wordt geïntroduceerd.

Vervolgens schetst de minister de ontstaansgeschiedenis van het ontwerp van decreet. De voorbereiding startte al in het begin van de legislatuur 2004-2009. De uitbouw van het hoger beroepsonderwijs, toen nog tertiair onderwijs genoemd, werd aangekondigd in de beleidsnota 2004-2009 'Onderwijs en vorming. Vandaag kampioen in wiskunde, morgen in gelijke kansen'¹. De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) hield in december 2006 een toekomstverkenning over tertiair onderwijs, die uitmondde in een platformtekst in het voorjaar van 2007. In het najaar van 2007 werd de discussienota 'Hoger Beroepsonderwijs. Treden naar succes, werk en leren'² gelanceerd waarin de beleidslijnen voor een hoger beroepsonderwijs in het Vlaamse onderwijs concreter werden uitgetekend. Op basis van deze discussienota werd het advies van SERV, Vlor en VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) ingewonnen. Instanties als VVS (Vlaamse Vereniging van Studenten), VSKO (Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs), UNIZO (Unie van Zelfstandige Ondernemers), ACW (Algemeen Christelijk Werknemersverbond), COC (Christelijke Onderwijscentrale), de Associatie K.U.Leuven en de inspectie hebben een vrijwillig advies uitgebracht.

Op 11 januari 2008 vond een gedachtewisseling plaats over deze discussienota in de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie van het Vlaams Parlement. De adviezen en de gedachte-wisseling in het Vlaams Parlement resulteerden in een herwerkte discussienota 'Hoger Beroepsonderwijs. Treden naar succes, werk en leren. HBO₄ en HBO₅ in het Vlaamse onderwijs' die de basis vormde voor de eerste ontwerpversie van het decreet dat principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 18 juli 2008. Na deze goedkeuring werd een nieuwe adviesronde opgestart, werd zogenaamd artikel 5- en artikel 131-overleg gevoerd en werden de onderhandelingen opgestart. Hierbij werd gekozen om een onderscheid tussen secundair na secundair onderwijs en hoger beroepsonderwijs te maken, wat in het eerdere ontwerp niet gebeurd was. Om verschillende redenen is ervoor gekozen om dit toch te doen. Door een scheidingslijn te trekken tussen kwalificatieniveaus 4 en 5 ontstaat een duidelijke grens tussen opleidingen binnen het secundair onderwijs en opleidingen die aansluiten bij hoger onderwijs. Dat neemt een aantal onduidelijkheden weg over bestaande en nieuwe opleidingen, maar vereenvoudigt bijvoorbeeld ook vraagstukken over het personeelsstatuut.

¹ *Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 156/1.

² Voor de nota zie de bijlage van *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1492/1.

Het voorliggende ontwerp bestaat uit een eerste deel met autonome bepalingen en een deel met wijzigingsbepalingen aan eerdere decreten.

In de autonome bepalingen wordt vastgelegd wat het hoger beroepsonderwijs inhoudt, welke instellingen de opleidingen kunnen inrichten, hoe de opleidingen tot stand komen en hoe de kwaliteitszorgprocedure eruit ziet. De toelatingsvoorwaarden, de organisatie, de studiebelasting en de studiebekrachtiging komen aan bod in de wijzigingsbepalingen. De bepalingen voor het secundair na secundair onderwijs worden allemaal behandeld in de wijzigingsbepalingen.

In de wijzigingsbepalingen worden achtereenvolgens wijzigingen aangebracht aan:

- de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs;
- het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap;
- het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft;
- het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen;
- enkele decreten die de administratieve en geldelijke rechtspositie van het personeel regelen.

III. ALGEMENE BESPREKING

1. Tussenkomen van de heer Robert Voorhamme

De fractie van de heer *Robert Voorhamme* benadrukt dat het nodig is om de bestaande lacune op de onder-

wijsladder aan te pakken. De invoering van de internationale bama-structuur (bama: bachelor-master) in het hoger onderwijs heeft de kloof met het secundair onderwijs feitelijk vergroot. Een aantal middelbare opleidingen geeft immers theoretisch wel toegang tot de volgende trede, maar in de praktijk is die te groot om met succes genomen te worden. Dat is ook niet te verwonderen, stelt het lid, want een heleboel van die opleidingen bereidt niet automatisch voor op de bacheloropleiding maar wel op een andere – tot nu toe in de structuur ontbrekende – finaliteit.

Het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (Structuurdecreet hoger onderwijs) heeft een aantal opleidingen verweesd, meer bepaald sommige opleidingen in het hoger onderwijs voor sociale promotie. Zij dreigen in moeilijkheden te komen als ze aan dezelfde accreditatienormen als het hoger onderwijs moeten voldoen. Nochtans zijn ze bijzonder nuttig voor de samenleving.

Daarnaast vraagt de arbeidsmarkt om beter onderbouwde en meer gestructureerde kwalificaties met, naast een gedegen onderwijsinbreng, ook op de beroepspraktijk gerichte opleidingen en ervaringen. Een aantal onderwijsinrichters komt aan die vraag tegemoet samen met opleidingsinstellingen en de sectoren zelf. De duidelijkheid over wie wat doet, dreigt echter verloren te gaan.

Tot slot herinnert het lid aan de herhaalde pleidooien in het parlement voor de herwaardering van het technische en het beroepsonderwijs. Het is volgens hem cruciaal voor de aantrekkingskracht van deze onderwijsvormen dat niet alleen de toegang maar ook de uitgang attractief is. Heel veel mensen beseffen immers wel degelijk dat het voor iemand die kiest voor technisch of beroepsonderwijs gedaan is aan het einde van de leerplicht en dat de kansen op bijkomende kwalificatie bijzonder klein zijn. De kloof met het hoger onderwijs is voor veel van die leerlingen te breed.

Het lid concludeert dat men, om de aantrekkingskracht te vergroten, realistische mogelijkheden moet aanbieden. In het ontwerp krijgen de bestaande antwoorden hierop, die dikwijls heel waardevol zijn volgens de heer Voorhamme, een betere structurele onderbouw. Tegelijk worden er ook prikkels gegeven met het oog op thans nog niet gerealiseerde mogelijkheden zoals secundair na secundair onderwijs en hoger beroepsonderwijs niveau 5. Volgens het lid bewijzen de initiatieven die op het terrein op gang komen, dat de in het ontwerp voorgestelde structuur nodig is.

De heer Voorhamme is gelukkig dat de opmerkingen van tal van instanties op het terrein tijdens de hoorzitting van 26 maart 2009 (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/3*) aanleiding hebben gegeven tot amendementen, die de invoering van het decreet minder problematisch zullen maken.

2. Tussenkomsst van de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* had tijdens de hoorzitting de indruk dat er nog een territoriumstrijd aan de gang is, hoewel hij erkent dat dit niet overal even sterk het geval is. Dat hangt immers af van de in een bepaalde streek bestaande specifieke situatie en samenwerking.

Hijzelf wil naast het belang van de arbeidsmarkt, ook dat van de cursist als uitgangspunt nemen. Het gaat hier om een doelgroep van jongvolwassenen die de stap naar bachelor of master niet zet. Zij hebben volgens het lid een specifieke leeromgeving nodig, omdat zij niet aarden in een klassieke, voltijdse school. De vraag is of de in het ontwerp voorgestelde structuur die in voldoende mate bereikt. Naast die groep zijn er ook de wat ouderen, die eigenlijk opnieuw zouden moeten kunnen instappen. De heer Tavernier stelt dat men beide groepen niet kan opvangen in de klassieke secundaire of hogeschool. Nochtans is het wenselijk dat zij worden meegenomen in het kader van levenslang en levensbreed leren.

Het lid onderstreept het belang van de gerichtheid op de beroepspraktijk in sommige richtingen. Anderzijds moet men, naast het aanbrengen van op de arbeidsmarkt onmiddellijk bruikbare kennis en vaardigheden, voldoende aandacht schenken aan de competenties en de attitudes op langere termijn. De heer Tavernier dringt erop aan dat men er voortdurend over zou waken dat ook dergelijke opleidingen breed genoeg blijven opdat men, bij het wegvallen van een bepaalde activiteit, in staat is om bij te scholen, en voldoende soepel om in een andere baan te stappen.

Vervolgens informeert hij of het mogelijk is dat mensen die na het hoger beroepsonderwijs alsnog een trede hoger willen klimmen op de onderwijsladder, bepaalde vrijstellingen krijgen in hun bachelor- of masteropleiding. Daarnaast wijst hij op het belang van de studiefinanciering. In het ontwerp moet ook duidelijk gemaakt worden hoe men wenst om te gaan met elders verworven competenties (EVC).

Hij vraagt verder of het regionale overleg tussen de hogescholen en de centra voor volwassenenopleiding

voldoende wordt aangespoord. Het lid heeft dezelfde vraag over de studiebegeleiding. Wordt zij gestimuleerd of laat men haar volledig over aan de scholen en de centra?

Opleidingen HBO₃ met een omvang van ten minste 90 en ten hoogste 120 studiepunten, kunnen in anderhalf jaar voltooid worden. Het lid wil weten wanneer men twee jaar moet wachten om erkend te worden. Hij beseft dat dit federaal moet geregeld worden maar informeert toch welke stappen al zijn gezet.

3. Tussenkomsst van de heer Hans Schoofs

De heer *Hans Schoofs* deelt mee dat de Open Vld-fractie het ontwerp steunt. Een aantal voor de arbeidsmarkt zeer belangrijke opleidingen, waarover tot vandaag enigszins onduidelijkheid bestond, wordt erin geregeld. Het lid noemt het hoger onderwijs voor sociale promotie, het zevende jaar tso/kso en de vierde graad beroepssecundair onderwijs. Deze opleidingen, die heel wat kansen op werk bieden, moeten interessanter gemaakt worden. Voor heel wat knelpuntberoepen is men precies naar deze middengeschoolde mensen op zoek. De arbeidsmarkt is flexibeler en verandert sneller dan ooit. Om op de wijzigende kwalificatiebehoeften in te spelen moet ook het onderwijs flexibel zijn.

Wat het secundair onderwijs betreft, herinnert het lid aan de kanttekeningen die de Open Vld-fractie al eerder maakte over het aanbod. Er werd meermaals gewezen op de nood aan een evaluatie van het aanbod aan secundair onderwijs in de huidige structuur en de nood aan een nieuwe blauwdruk. Het ontwerp van decreet lijkt een voorafname te zijn op die hervorming, die volgens de heer Schoofs heel wat tijd zal vergen. Sommigen gewagen van tien jaar en dat zou kunnen kloppen. Gezien de snelle ontwikkelingen van de arbeidsmarkt kan Vlaanderen daarop niet wachten en daarom steunt de Open Vld-fractie het ontwerp. Hij vraagt of de opwaardering van het zevende jaar tso/bsso een voorafname is op de verwachte discussie over het secundair onderwijs. Volgens de heer Schoofs mag bij die discussie geen enkel heilig huisje onbesproken blijven.

De aanpassing van de standaarden voor de bachelorgraden in het Structuurdecreet hoger onderwijs aan internationale normen heeft gezorgd voor een opwaardering van de hogeschoolopleidingen. Tegelijk werd beslist om bepaalde bestaande, postsecundaire kwalificaties buiten die bama-structuur te houden.

Dat heeft het nodig gemaakt om aan deze zinvolle opleidingen een duidelijke plaats in de opleidingsstructuur te geven, zodat de diploma's een heldere waarde en betekenis hebben.

Niet alle postsecundaire opleidingen leiden tot 180 studiepunten en hun programma's zijn vrij heterogeen. Het is volgens het lid aangewezen dat Vlaanderen een eigen model uitwerkt dat inspeelt op zowel de lokale als de Europese context. Welnu, het ontwerp deelt de groep van opleidingen tussen secundair onderwijs en bachelor duidelijk in, stelt hij vast. Sommige duren wellicht anderhalf jaar, andere specialisaties kunnen nog korter zijn (één tot drie semesters). Het secundair na secundair onderwijs omvat naast nieuwe arbeidsmarktgerichte opleidingen vanaf september 2009 ook het vroegere zevende specialisatiejaar in het technisch en kunstsecundair onderwijs.

De bestaande en nieuwe opleidingen die leiden tot een onderwijskwalificatie van niveau 5 behoren voortaan tot het hoger beroepsonderwijs. Volgens het lid kunnen ze met hun 90 tot 120 studiepunten een opstap vormen naar professionele bacheloropleidingen. Die afstemming mag niet uit het oog verloren worden. Door de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs toegankelijk te maken voor zowel jongeren als volwassenen, op verschillende momenten in hun loopbaan, wordt de participatie aan levenslang leren zeker bevorderd.

Op dit moment is de sprong van het secundair naar het hoger onderwijs voor sommige jongeren duidelijk te groot. Niet minder dan 34% van de jongeren uit tso en 68,5% uit bso die naar een hogeschool of universiteit gaan, haakt af in het eerste jaar. Bij de jongeren uit aso is dat slechts 9%. Uit de databank tertiair onderwijs blijkt dat de kans op slagen in het hoger onderwijs voor jongeren uit het zevende jaar bso ook zeer klein is. De Open Vld-fractie onderstreept dat de overgang van secundair naar hoger onderwijs geen kwalificatieval mag worden voor mensen voor wie de stap naar een bacheloropleiding te groot is. Het moet veeleer een versterkte trede worden zodat sommigen alsnog hoger op de onderwijs ladder komen.

De heer Schoofs vindt de samenwerking tussen de verschillende onderwijsverstrekkers heel belangrijk, maar ook die tussen hen en de arbeidsmarkt. Van hun communicatie en overleg zal in grote mate de kwaliteit van de opleidingen afhangen. Men kan alleen aansluiten op de arbeidsmarkt en de kaart trekken van werkplekleren door een structurele samenwerking uit te bouwen tussen onderwijs en bedrijfsleven. Opleidingen worden op die manier maximaal

afgestemd op de arbeidsmarkt en het werkplekleren wordt ingebed in elke opleiding. De instellingen zelf moeten met elkaar minstens overleggen over de opbouw en de afstemming van de opleidingen. Waar mogelijk moet de samenwerking ook plaatsvinden op het vlak van infrastructuur en personeel.

Wat de Commissie Hoger Beroepsonderwijs betreft, onderstreept de spreker het belang van objectieve criteria in de strijd tegen getouwtrek over de mogelijke inplanting van het hoger beroepsonderwijs. De vraag is wie in de commissie zitting zal hebben. Het bedrijfsleven wenst in elk geval te participeren en wordt daarin door de heer Schoofs gesteund. Verder vragen de inrichtende machten zich af wat hun inbreng zal zijn in de Commissie Hoger Beroepsonderwijs.

Tot slot verwijst de heer Schoofs naar de vrees van het VSKO over de trajectbegeleiding waardoor de introductie van hbo en secundair na secundair onderwijs dreigt te verwateren tot een louter cosmetische operatie.

Vervolgens peilt hij naar de sociale en studentenvoorzieningen voor de cursist in het hoger beroepsonderwijs.

Wat gebeurt er met de opleidingen in het volwassenonderwijs na de overgangperiode?

4. Tussenkomen van mevrouw Kathleen Helsen

Mevrouw *Kathleen Helsen* memoreert het lange parcours dat het ontwerp al heeft afgelegd en waarin de visie over hbo en Se-n-Se fundamentele wijzigingen heeft ondergaan. Het hoger beroepsonderwijs is in de eerste plaats bedoeld voor al wie na het secundair onderwijs via kortere trajecten bijkomende kwalificaties wil verwerven. Dit veld van opleidingen vindt nu zijn plaats tussen het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen.

Op de tweede plaats kan hbo voor een aantal studenten een opstap bieden naar vervolgoopleidingen die leiden tot een professionele bachelor. De CD&V-fractie is overtuigd van de waarde van deze tussentap. De behoefte aan verdere scholing bij jongeren is reëel, ook bij hen voor wie de directe stap naar een professionele bachelor te hoog gegrepen is. Voor deze leerlingen is hbo een passend antwoord, zeker in het kader van een overheidsbeleid dat levenslang leren wil stimuleren.

Het is verder belangrijk volgens het lid dat deze onderwijsvormen passen in het beleid inzake eerder verworven competenties. Voortaan kunnen ook de zevende specialisatiejaren een dergelijke cultuur ontwikkelen, zoals in het hoger en volwassenenonderwijs.

De CD&V-fractie blijft wel worstelen met een aantal benamingen. Zij maken het volgens haar niet bepaald duidelijk voor de gebruikers, of dat nu studenten of werkgevers zijn. Het lid wijst ook op de Europese context. Het Nederlandse zogenaamde ‘hoger beroepsonderwijs’ is een equivalent van de Vlaamse professionele bachelor. De term gegradueerde krijgt straks een andere betekenis dan de vroegere. Daarom pleit de fractie ervoor om zeer veel aandacht te besteden aan de communicatie bij de implementatie van het decreet. Welke stappen plant de regering op dit vlak?

In het ontwerp staat dat de Vlaamse Regering de samenstelling van de Commissie Hoger Beroepsonderwijs zal regelen. Hoe zal dat concreet gebeuren? De rol van de commissie is belangrijk en haar onafhankelijkheid moet gegarandeerd worden.

Verder zal de gewenste samenwerking tussen hoger en volwassenenonderwijs niet vanzelfsprekend zijn, concludeert het lid uit de hoorzitting. Zij verwacht eerder concurrentie. Hoe zal de regering de samenwerking tussen de aanbieders, die zich op dit moment als gelijkwaardige partners zien, stimuleren?

Het Se-n-Se zal voor het volwassenenonderwijs een onderwijsvorm zijn die zich richt op cursisten die al wat ouder zijn en zich niet thuis voelen in een schoolse omgeving. Het lid vraagt of het wel de juiste keuze is om het aantal opleidingen dat een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO) kan aanbieden, te beperken. Zo kunnen kortere opleidingen niet in een CVO.

De personen die tot 2012 een opleiding volgen binnen het volwassenenonderwijs, zullen wel de procedure moeten opstarten maar pas over enkele jaren vernemen of zij thuis horen in HBO₅ of niet. Voor die cursisten is vandaag niet duidelijk welk diploma zij mogen verwachten voor de opleiding waar zij vandaag instappen. Op welke manier gaat de regering daarover communiceren?

De CD&V-fractie is ervan overtuigd dat zeker voor de cursisten van HBO₅ en Se-n-Se een vorm van

begeleiding belangrijk is. Zij pleit voor de volwaardige uitbouw van traject- en studiebegeleiding. Hetzelfde geldt voor de studiefinanciering.

De fractie vraagt verder bijkomende aandacht voor de kwaliteit van de werkplaatsen, zeker als het aantal opleidingen wordt uitgebreid. Werkgevers moeten gestimuleerd worden op dat punt. Dat zal mee het succes van het werkplekleren bepalen. Het ontwerp biedt ook ruimte aan voordrachtgevers in Se-n-Se en volwassenenonderwijs. De CD&V-fractie heeft er geen probleem mee dat aan experts gevraagd wordt zich in te zetten in het onderwijs, maar de kwaliteit daarvan moet wel gegarandeerd worden. De voordrachtgevers moeten ook voldoende deskundig zijn in de overdracht van vakkennis.

5. Tussenkomen van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* ervaart dat het onderwijsveld de vraag stelt of het ontwerp zijn ambitieuze en nobele doel om meer mensen aan beroepsgerichte kwalificatie te helpen, wel zal bereiken. Bij de implementatie zal dan ook in het oog moeten gehouden worden of er inderdaad meer jongeren en volwassenen een gepast leertraject aangeboden krijgen. Tegelijk mag men niet onbedoeld een strijd tussen de aanbieders organiseren en daarom moet ook scherp in de gaten worden gehouden of het de richting van samenwerking uitgaat. Naast het stimuleren van die samenwerking en de arbeidsgerichte finaliteit, vindt het lid van belang dat wat waardevol is, kan blijven bestaan tijdens de soms zware omvormingsprocedure.

Verder sluit het lid zich aan bij de bedenking van mevrouw Helsens over de terminologie. Zij kijkt uit naar de communicatie. Kan de minister toelichting geven over de uitgetrokken middelen, die volgens sommige actoren niet zullen volstaan? Kan hij het statuut van de hbo-student in het volwassenenonderwijs verduidelijken wat de studiefinanciering betreft?

Tot slot heeft het lid nog een specifieke vraag over de opleiding orthopedagogie in het volwassenenonderwijs, die vandaag 150 studiepunten inhoudt. Zij vreest dat de aanpassing aan het maximum van 120 studiepunten geregeld zal worden door het werkplekleren te schrappen, en vraagt de aandacht van de minister daarvoor. Dat de vierde graad verpleegkunde erkenning krijgt als HBO₅ is een goede zaak, evenals het feit dat bij amendement duidelijk wordt gemaakt dat dit voldoet aan de Europese normen.

6. Antwoorden van de minister

De *minister* gaat ervan uit dat de nadruk op werkplekleren, de beperkte duur en de duidelijke finaliteit in de samenleving motiverend zijn voor iemand die om welke reden ook het puur schoolse niet interessant vindt. Ook het openen van de opleidingen voor mensen uit de wereld daarbuiten, kan dat aantrekkelijker maken voor die doelgroep.

– *Garantie op doorstroming*

Wat de garantie op doorstroming betreft, stelt de minister dat het ontwerp duidelijk is: wie als hbo wil erkend worden, zal moeten aantonen dat er een uitgestippeld vervolgtraject is naar de relevante bacheloropleiding in het domein. Deze absolute vereiste geldt ook voor de opleidingen die nu al bestaan en wensen erkend te worden als hbo. Zij zullen daarin moeten voorzien in hun omvormingsdossier.

– *Concurrentiestrijd*

Hij erkent de spanning en de nervositeit op het terrein, maar die wijst niet alleen op een territoriumgevoel maar ook op interesse. De minister denkt dat het ontwerp evenwichtig is. Zeker in de laatste fase van de afwerking werden de centra voor volwassenenonderwijs in bescherming genomen. Ze behouden hun opleidingen, maar het HBO₅ niet openstellen voor de hogescholen zou zeer eigenaardig zijn, onder meer in Europees verband. In andere landen zitten deze opleidingen vaak in de instellingen voor hoger onderwijs die professionele bachelors afleveren. Bovendien hebben de hogescholen ook bij ons de roeping om meer te zijn dan aanbieders van voltijds dagonderwijs. Om de territoriumstrijd in goede banen te leiden, stimuleert het ontwerp de samenwerking en richt het ook een aantal instanties op. De ‘stakeholders’ moeten goed terug te vinden zijn in de Commissie Hoger Beroepsonderwijs. De Vlaamse Regering heeft een ontwerp ingediend waarvan de tekst duidelijk aangeeft op welk niveau dit onderwijs gesitueerd is, wat de doelstelling is, en wat de algemene kenmerken zijn van deze opleidingen. Een hoop technische kwesties zijn nog niet uitgewerkt, hoe belangrijk ze ook zijn. De regering hoopt met het decreet een dynamiek op gang te brengen die het volgende parlement en de volgende regering zal dwingen om een aantal dingen te doen.

– *Trajectbegeleiding*

De trajectbegeleiding wordt reeds als generieke opdracht meegegeven in het hervormde decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en de bestaande regelgeving voor de hogescholen. De instellingen moeten dit dus al organiseren, wat nog niet betekent dat alle overgangen al perfect in kaart zijn gebracht, erkent de minister.

– *Statuut van de cursist*

Wat het statuut van de cursist betreft, zijn in het hoger beroepsonderwijs de inschrijving en het inschrijfgeld duidelijk, evenals de kinderbijslag, de verhouding met het leerkrediet in de professionele bachelor, en de vakantieregelingen. Maar er is nog werk te doen op het vlak van studentenvoorzieningen, studiefinanciering, participatie en rechtsbescherming.

– *Invloed op vernieuwing secundair onderwijs*

Het klopt dat dit past in het toekomstige en bredere debat over de organisatie en de structuur van het secundair onderwijs. Wat voorligt, is volgens de minister zonder meer goed voor tso en bso. Zij kunnen hiermee hun opleidingen, imago en werkwijze upgraden. Maar dit is uiteraard niet het definitieve antwoord op de wenselijke structuur van het secundair onderwijs.

Wat de verhouding tussen doorstroming en finaliteit betreft, denkt de minister dat beide nodig zijn en daarom zitten er ook voor beide garanties in het ontwerp.

– *Benamingen*

De minister vindt de benamingen vrij goed. ‘Hoger beroepsonderwijs op niveau 5’ drukt goed uit wat dat is, ook al is er een beetje een probleem met de Nederlandse onderwijsbenamingen. Wat de benaming ‘secundair na secundair’ betreft, legt de minister uit waarom zij voorbehouden blijft aan het secundair onderwijs en niet uitgebreid wordt naar het volwassenenonderwijs. De reden is pragmatisch. In het volwassenenonderwijs is het kwalificatieniveau 4 breed verspreid en zijn er allerlei mengvormen. Het zou bijzonder gecompliceerd geweest zijn om daarvoor criteria te ontwikkelen op grond waarvan men sommige opleidingen als secundair na secundair zou kunnen

beschouwen. De minister onderstreept wel dat diploma's met hetzelfde kwalificatieniveau en dezelfde finaliteit ook gelijkwaardig zijn.

– *Communicatie*

De minister erkent dat communicatie over het nieuwe jargon nodig is. De onzekerheid die het ontwerp zou scheppen, vindt hij echter geen argument. Men mag haar niet overdrijven en bovendien is zij onvermijdelijk. De academisering in het kader van de bama-hervorming veroorzaakte een veel grotere onzekerheid, merkt hij op. Wat de kwaliteit van de voordrachtgevers betreft, heeft de minister voldoende vertrouwen in de directies van de scholen en de centra.

– *Commissie Hoger Beroepsonderwijs*

De samenstelling van de commissie, die men terugvindt in artikel 7, is evenwichtig. Er zit iemand in die deskundig is met betrekking tot beroepsgerichte opleidingen in het secundair onderwijs, iemand die deskundig is met betrekking tot hoger beroepsonderwijs in het volwassenenonderwijs, iemand die deskundig is met betrekking tot professionele bachelors, iemand die deskundig is met betrekking tot de publieke opleidingen in de sfeer van het beroepsgerichte en iemand die de arbeidsmarktregie kent maar er zitten ook mensen uit de sectoren in. De regering heeft wel willen vermijden er een representatief orgaan van te maken waarin mensen zitten met een mandaat van een achterban die ze dan moeten gaan verdedigen. Dat zou immers de territoriumstrijd voortzetten en zo tot blokkering leiden.

– *Bestaande opleidingen met meer dan 120 studiepunten*

Wat gebeurt er met de bestaande opleidingen die meer dan 120 studiepunten tellen? Op basis van de – bediscussieerbare – ratio '1 studiepunten = 12 lestijden' zou dit het geval kunnen zijn voor de volgende opleidingen: marketing, meertalig secretariaat, assistent in de psychologie, bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde, en orthopedagogie. De vraag naar uitzonderingen vindt de minister echter voorbarig. Hij wil niet concluderen vooraleer het relevante onderzoek naar de onderwijsbelasting die overeenkomt met 1 studiepunten, is afgelopen.

Wanneer een onderwijskwalificatie gemaakt wordt voor een HBO₅-opleiding door het agentschap, zal dit agentschap op basis van de competenties van deze onderwijskwalificatie een voorstel doen voor het aantal studiepunten. Dit voorstel zal liggen tussen de 90 studiepunten en 120 studiepunten. Het zal er nooit boven of onder liggen. De Commissie Hoger Beroepsonderwijs zal op haar beurt voor het volwassenenonderwijs een omrekening maken van het aantal studiepunten dat bij de onderwijskwalificatie hoort naar het aantal lestijden voor de centra. De commissie zal hierbij dus bepalen hoeveel van de totale studiebelasting besteed wordt aan lestijden, en ratio's voorstellen. De minister wil daar niet op vooruitlopen.

Anderzijds is het ook mogelijk dat opleidingen waarvan men nu denkt dat ze tot HBO₅ behoren, eigenlijk de roeping hebben om professionele bachelor te zijn. De minister geeft het voorbeeld van de gezinswetenschappen. Sommige opleidingen zullen zich omvormen tot professionele bachelor en die erkenning ook krijgen, op voorwaarde dat de sector en de opleiding zelf het daarmee eens zijn en alle procedures doorlopen zijn. Daar is echter tijd voor nodig. Het maximum van 120 studiepunten wil hij echter niet laten springen. Zonder maximum zullen degenen die de processen leiden, niet meer weten waaraan ze zich moeten houden.

– *Verhouding brede, algemene kennis en beroepskennis*

De verhouding tussen het beroepsgerichte (waar het hier juist op aankomt) en de brede, algemene vorming moet ter harte worden genomen in de beroepscompetentieprofielen. Als die enggeestig worden opgevat, zijn ze slecht, meent de minister. De praktijk zal dit uitwijzen.

– *Middelen*

Wat de middelen betreft, wordt in essentie gemikt op de bestaande financieringsmechanismen. In deze fase moet dat volstaan. Als studiefinanciering erbij komt, zullen wel middelen aan de Vlaamse overheid moeten gevraagd worden. Financiële incentives voor samenwerking zijn op dit moment niet nodig. Belangrijker is dat de drempels voor samenwerking worden weggenomen. Het ontwerp brengt heel wat mogelijkheden

uit bestaande regelingen samen met nieuwe om flexibele samenwerking te realiseren inzake personeel.

7. Replieken

De heer *Hans Schoofs* heeft begrepen dat er in de volgende regeerperiode nog heel wat uitvoerend werk aan dit kader is. De samenstelling van de Commissie Hoger Beroepsonderwijs is inderdaad in artikel 7 omschreven, maar op een manier die voor interpretatie vatbaar is. De mensen uit de tewerkstellingssector vormen een kleine minderheid vergeleken met de onderwijsmensen. Het lid wil niet gewagen van een gemiste kans maar pleit toch voor waakzaamheid. Er is weliswaar sprake van “twee wisselende leden die de sector of sectoren vertegenwoordigen van het beroep waartoe de opleiding hoger beroepsonderwijs leidt”, maar veel zal ook afhangen van de voorzitter van de commissie, van wie de hoedanigheid niet wordt vermeld. De Open Vld-fractie zal dit van nabij volgen, kondigt de heer Schoofs aan.

De heer *Ludo Sannen* steunt de samenwerking tussen volwassenenonderwijs en hogescholen inzake hoger beroepsonderwijs. Toch is hij voorzichtig, want hij herinnert zich dat de woordvoerder van VLHORA tijdens de hoorzitting zei dat hij daarvoor geen enkele interesse had. Het lid beseft wel dat die strategische uitspraak werd gedaan in een periode waarin de hogescholen zo veel mogelijk wilden aansluiten bij de universiteiten, maar hij vreest dat de interesse die men vandaag uitspreekt even strategisch is. Men wil een bepaalde ruimte bezetten om onderwijs te kunnen geven en organiseren. De angst voor territoriumstrijd is volgens het lid niet denkbeeldig. Om te komen tot gezonde samenwerking, moet de overheid de uitvoering van het decreet goed bewaken.

8. Antwoorden van de minister

De *minister* wil het positief bekijken, maar is niet naïef. Wat de Commissie Hoger Beroepsonderwijs betreft, waarvan hij het belang erkent, heeft hij geen vooropgezet idee. Hij wijst erop dat de commissie op zich meer beraadslaging en transparantie brengt in een proces waarin de uitvoerende macht vandaag

relatief autonoom optreedt na advisering. Het is een stap vooruit in de objectivering, concludeert hij.

Vervolgens gaat hij nog even in op de communicatie. Hij meent dat een brede inspanning op dat vlak nodig is, ten aanzien van de lerende jongeren en het veld. In het communicatieplan moeten folders en brochures, Schooldirect, Lerarendirect, Klasse en omzendbrieven, maar ook de SID-in's (studie-informatiedag) en het hogeronderwijsregister een rol spelen.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Alle amendementen en artikelen werden eenparig aangenomen met 9 stemmen. Volgende artikelen en amendementen gaven aanleiding tot opmerkingen:

Artikel 59

Een amendement voorgesteld door de dames Anissa Temsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en mevrouw Laurence Libert strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 1, *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2*).

Mevrouw *Anissa Temsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

De heer *Jef Tavernier* vraagt wat het verschil is met het oorspronkelijke artikel 59.

Namens de indieners van het amendement, verduidelijkt mevrouw *Ella Desmedt*, raadgever van het kabinet van de minister, dat in het voorliggende ontwerp van decreet de huidige vierde graad modevormgeving en plastische kunsten werden weggeschreven en daar het derde en vierde leerjaar van de derde graad van werd gemaakt. Dit stuitte op verzet van de betrokken scholen. Daarom wordt het amendement ingediend om deze opleidingen te laten blijven in de vierde graad, maar met de ambitie om vanaf het schooljaar 2012-2013 zich in te schakelen in de standaardstructuur van het secundair onderwijs en Se-n-Se. Daarom wordt voorgesteld om op verschillende plaatsen in artikel 59 dit aan te passen: deze vierde graad is

opnieuw ingeschreven met de beperking dat hij moet worden afgebouwd vanaf het schooljaar 2012-2013.

Het amendement stelt ook nog andere wijzigingen in artikel 59 voor. Zo wordt in het te wijzigen artikel 52bis, §1, een 5° toegevoegd. Dat maakt mogelijk dat Se-n-Se-opleidingen rond veiligheid en veiligheidsberoepen die opgestart worden, kunnen samenwerken met opleidingsinstellingen van politie of brandweer.

Verder zorgt het amendement ervoor, via het te wijzigen artikel 52bis, §2, laatste lid, dat voor dergelijke samenwerking uren-leraar kunnen overgedragen worden naar de opleidingsinstelling van de politie of brandweer.

Tot slot wordt in artikel 52ter een lid toegevoegd om ervoor te zorgen dat de studieomvang van de HBO₅-opleiding Verpleegkunde voldoende groot is om aan de Europese richtlijn 2005/36/EG te voldoen.

Artikel 60

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 2, *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2157/2).

Mevrouw *Anissa Tamsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Artikel 66

Een amendement voorgesteld door de dames *Anissa Tamsamani*, *Laurence Libert*, *Monica Van Kerrebroeck*, *Kathleen Helsen*, *Stern Demeulenaere* en de heer *Robert Voorhamme* strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 3, *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2157/2).

Namens de indieners van het amendement, verduidelijkt mevrouw *Ella Desmedt*, dat aan het te wijzigen artikel 57, §3, een vijfde en zesde lid worden toegevoegd waardoor het mogelijk wordt om voor de betrokken veiligheidsopleidingen maximum zes uren te besteden aan voordrachtgevers (in plaats van twee uren voor de andere Se-n-Se-opleidingen).

De *minister* vult aan dat het hier gaat om zeer technische opleidingen waarbij moet beantwoord worden

aan de federale wetgeving over de brandweer en politie, bijvoorbeeld over de kennis van chemische stoffen door een brandweerman. Onderwijsinstellingen beschikken immers niet noodzakelijk over dergelijke gespecialiseerde en deskundige leerkrachten.

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* vraagt of het hier gaat om supplementaire uren. Zij vindt dat wenselijk.

De *minister* antwoordt dat deze uren deel uitmaken van het curriculum en dat dit dus binnen de voorziene uren valt.

Artikel 68

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 4, *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2157/2).

Mevrouw *Anissa Tamsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Artikel 70

Een amendement voorgesteld door de dames *Monica Van Kerrebroeck*, *Anissa Tamsamani*, *Kathleen Helsen* en *Stern Demeulenaere*, de heer *Robert Voorhamme* en mevrouw *Laurence Libert* strekt ertoe een zin toe te voegen, die luidt als volgt: "Laatst vermelde voorwaarde geldt niet voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs." (amendement nr. 5, *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2157/2).

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* verduidelijkt dat nog één school van de 20 voltijds secundaire scholen waar de opleiding verpleegkunde wordt aangeboden, niet was overgeschakeld naar het modulaire beroeps-onderwijs. Het amendement maakt mogelijk dat deze school nu ook kan overstappen in dit modulaire systeem.

Artikel 79

Een amendement voorgesteld door de dames *Anissa Tamsamani*, *Laurence Libert*, *Monica Van Kerrebroeck*, *Kathleen Helsen* en *Stern Demeulenaere* en de heer *Robert Voorhamme* strekt ertoe dit artikel

te vervangen (zie amendement nr. 6, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Anissa Tamsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Artikel 82

Een amendement voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en mevrouw Laurence Libert strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 7, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Anissa Tamsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Artikel 87

Een amendement voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen, de heer Robert Voorhamme en de dames Laurence Libert en Stern Demeulenaere strekt ertoe dit artikel te schrappen (amendement nr. 8, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Namens de indieners van het amendement, verduidelijkt mevrouw *Ella Desmedt*, dat wordt voorgesteld om dit artikel te schrappen omdat ten gevolge van de eerdere amendementen geen sprake meer is van het derde en vierde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.

Door de schrapping van dit artikel worden de artikelen 88 tot 90 vernummerd tot artikelen 87 tot 89.

Artikel 91

(vernummerd artikel 90)

Een amendement voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en mevrouw Laurence Libert strekt ertoe dit artikel te schrappen (amendement nr. 9, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Namens de indieners van het amendement, verwijst mevrouw *Ella Desmedt*, naar haar toelichting bij het amendement nr. 8 bij artikel 87.

Door de schrapping van dit artikel worden de artikelen 92 tot 100 vernummerd tot artikelen 90 tot 98.

Artikel 94

(vernummerd artikel 92)

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 10, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Namens de indieners van het amendement stelt mevrouw *Ella Desmedt* dat het hier ook handelt om een amendement ten gevolge van het wegvallen van het derde en vierde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.

Artikel 95

(vernummerd artikel 93)

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 11, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* stelt dat het hier ook handelt om een amendement ten gevolge van het wegvallen van het derde en vierde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.

Artikel 97

(vernummerd artikel 95)

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 12, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* stelt dat het hier ook handelt om een amendement ten gevolge van het wegvallen van het derde en vierde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.

Artikel 99

(vernummerd artikel 97)

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 13, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* stelt dat het hier ook handelt om een amendement ten gevolge van het wegvallen van het derde en vierde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.

Artikel 100

(vernummerd artikel 98)

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe dit artikel te vervangen (zie amendement nr. 14, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* stelt dat het hier ook handelt om een amendement ten gevolge van het wegvallen van het derde en vierde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs.

Artikelen 100/1 en 100/2

(nieuwe artikelen 99 en 100)

Een amendement voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe in titel IV, hoofdstuk I, afdeling I, een nieuwe onderafdeling VIII, bestaande uit twee nieuwe artikelen 100/1 en 100/2, toe te voegen (zie amendement nr. 15, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/2).

Mevrouw *Anissa Temsamani* verduidelijkt dat met het amendement wordt voorgesteld dat de desbetreffende veiligheidsopleiding voortaan zou kunnen worden gegeven door 16 in plaats van 12 scholen.

Door de goedkeuring van het amendement worden de nieuwe artikelen 99 en 100 ingevoegd.

Tot slot wenst de *minister* de aanwezige leden van meerderheid en oppositie uitdrukkelijk te danken voor het constructieve en synthetische debat.

V. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

VI. REFLECTIETERMIJN

Conform artikel 56, 3, van het Reglement beslist de commissie unaniem dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

*De verslaggevers,**De voorzitter,*Anissa
TEMSAMANIMonica
VAN KERREBROECK

Sabine POLEYN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**TITEL I**

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet regelt de programmatie, de kwaliteitszorg en de samenwerking bij de organisatie van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en wijzigt de vigerende regelgeving met betrekking tot de structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs.

HOOFDSTUK I

Begrippenkader

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° **accreditatie:** de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf vastgestelde minimale kwaliteits- en niveauvereisten;
- 2° **beroepskwalificatie:** een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan uitgeoefend worden als vermeld in artikel 8 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;
- 3° **centrumbestuur:** het orgaan van een centrum voor volwassenenonderwijs dat ten aanzien van het centrum de bestuurshandelingen verricht, overeenkomstig de door de wet, het decreet, het bijzonder decreet of de statuten toegewezen bevoegdheden;
- 4° **Commissie:** de Commissie Hoger Beroepsonderwijs als vermeld in artikel 6;
- 5° **competentie:** de bekwaamheid om kennis, vaardigheden en attitudes in het handelen geïntegreerd aan te wenden voor maatschappelijke activiteiten;
- 6° **cursist:** een deelnemer aan het hoger beroepsonderwijs die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en ingeschreven is. Voor instellingen voor het voltijds secundair onderwijs wordt daaronder de leerling verstaan, vermeld in artikel 48, 2°, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II. Voor centra voor volwassenenonderwijs wordt daaronder de cursist verstaan, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Voor hogescholen wordt daaronder de student verstaan, vermeld in artikel II.1, 15°, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- 7° **inrichtende macht:** het orgaan van een instelling voor het secundair onderwijs dat ten aanzien van de school de bestuurshandelingen verricht, overeenkomstig de door de wet, het decreet, het bijzonder decreet of de statuten toegewezen bevoegdheden;
- 8° **hogeschoolbestuur:** het bestuursorgaan van een hogeschool dat door of krachtens de wet, het decreet of de statuten is aangewezen om de door of krachtens dit decreet toegewezen bevoegdheden uit te oefenen;
- 9° **instellingsbestuur:** een centrumbestuur of een hogeschoolbestuur; een inrichtende macht indien het de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs betreft;
- 10° **kwalificatieniveau:** een onderverdeling van de kwalificatiestructuur, gebaseerd op niveaudecriptoren als bepaald in artikel 6 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;
- 11° **kwalificatiestructuur:** de systematische ordening van erkende kwalificaties op basis van het algemeen geldend kwalificatieraamwerk, vermeld in hoofdstuk III van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;

- 12° kwaliteitszorgsysteem: geheel van processen en procedures die nodig zijn om aan kwaliteitszorg te doen;
- 13° module: het kleinste te certificeren deel van een modulaire opleiding, dat overeenstemt met een bepaalde inhoud, omvang en een bepaald niveau;
- 14° onderdeel: een opleidingsonderdeel, een module of een vak;
- 15° onderwijskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties dat noodzakelijk is om maatschappelijk te functioneren en te participeren, waarmee verdere studies in het secundair of in het hoger onderwijs aangevat kunnen worden of waarmee beroepsactiviteiten uitgeoefend kunnen worden, als vermeld in artikel 9 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;
- 16° opleiding: een geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat leidt tot een onderwijskwalificatie;
- 17° studieomvang: het aantal studiepunten, toegekend aan een onderdeel of aan een opleiding;
- 18° studiepunt: een binnen de Vlaamse Gemeenschap aanvaarde internationale eenheid die overeenstemt met ten minste 25 en ten hoogste 30 uren voorgeschreven onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten en waarmee de studieomvang van elke opleiding wordt uitgedrukt;
- 19° stuurgroep: het orgaan belast met de inhoudelijke opvolging van de opdrachten toegekend aan het samenwerkingsverband gericht op kennis- en expertiseontwikkeling tussen het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de pedagogische begeleidingsdiensten, als vermeld in artikel 2, 42°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- 20° werkplekleren: leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en/of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is.

Artikel 4

§1. Het hoger beroepsonderwijs, afgekort HBO₅, is hoger onderwijs dat beroepsgericht is, dat gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap

en dat georganiseerd wordt door instellingen voor voltijds secundair onderwijs, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen.

§2. Een opleiding van het hoger beroepsonderwijs leidt tot een erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 5, die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 5.

§3. Het hoger beroepsonderwijs wordt ingericht door centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen.

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in bijlage I bij het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, en de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waarmee deze zijn geconcordeerd, zoals bepaald in §4, tweede lid, worden ingericht door de centra voor volwassenenonderwijs.

In afwijking van het eerste lid, wordt de HBO₅-opleiding verpleegkunde ingericht door instellingen van het voltijds secundair onderwijs.

§4. De Vlaamse Regering legt een register aan van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die overeenkomstig dit decreet worden georganiseerd.

In voorkomend geval beslist de Vlaamse Regering, na advies van de Commissie, over de concordantie tussen de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in bijlage I bij het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waartoe deze zijn omgevormd, overeenkomstig artikel 161.

Artikel 5

§1. Het voldoende beantwoorden aan de criteria van het beoordelingskader garandeert dat de instellingen een onderwijs aanbieden dat de cursisten bij de voltooiing van de opleiding van het hoger beroepsonderwijs leidt naar een erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 5, die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 5.

§2. Het beoordelingskader omvat de volgende criteria:

1° de onderwijshoud, die omvat in ieder geval het kwalificatieniveau van de opleiding, de competenties die in de opleiding worden behaald, waarin ten minste alle competenties zijn vervat van de onderwijskwalificatie waartoe de opleiding leidt, voldoende samenhang in het opleidingsprogramma, de studieomvang van de opleiding en

de onderdelen ervan uitgedrukt in studiepunten, een duidelijke relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het opleidingsprogramma en een relevant aandeel werkplekleren;

- 2° het onderwijsproces, dat omvat in ieder geval de aangewezen trajecten om in te stromen in de opleiding, de mogelijke verkorte of aangepaste trajecten in de opleiding van het hoger beroeps- onderwijs, de mogelijke verkorte of aangepaste trajecten in aansluitende opleidingen in het hoger onderwijs, voldoende studiebegeleiding en inzichtelijke beoordeling en toetsing van het onderwijs en een flexibele organisatie van de opleiding. Een opleiding is flexibel als ten minste de inhoud en de organisatie van het programma goed aansluiten bij de beoogde doelgroep;
- 3° de uitkomst van het onderwijs, dit omvat in ieder geval voldoende maatschappelijke relevantie van de bereikte kwalificaties van afgestudeerden van de opleiding en voldoende rendement van de opleiding;
- 4° de materiële voorzieningen, de kwaliteit van het personeel, de organisatie en de interne kwaliteitszorg.

§3. De visitaties van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs worden gecoördineerd door de Vlaamse Hogescholenraad, afgekort VLHORA, en de stuurgroep en verlopen op grond van een protocol van kwaliteitszorg dat door de inspectie, de VLHORA, de stuurgroep en het accreditatieorgaan, als vermeld in artikel 12, wordt vastgelegd en openbaar gemaakt, en dat is afgestemd op de criteria van het beoordelingskader, vermeld in §2.

Het protocol bevat minstens:

- 1° de wijze van afstemming op elkaar van de beoordelingskaders van het hoger beroepsonderwijs, enerzijds, en de beoordelingskaders gebruikt door de inspectie bij de doorlichtingen van secundaire scholen en centra voor volwassenenonderwijs die hoger beroepsonderwijs inrichten, en de beoordelingskaders gebruikt door de VLHORA bij de visitaties van hogescholen die hoger beroepsonderwijs inrichten, anderzijds;
- 2° de afspraken over de afstemming van de visitaties van de opleidingen van het hoger beroeps- onderwijs, enerzijds, op de doorlichtingen van secundaire scholen en centra voor volwassenen-

onderwijs en de visitaties van de professionele bacheloropleidingen, anderzijds. Deze afspraken omvatten minimaal afspraken over de beoordeling van de materiële voorzieningen, de kwaliteit van het personeel, de organisatie en de interne kwaliteitszorg, als vermeld in §2, 4°;

- 3° de afspraken over de wijze van organisatorische samenwerking bij de visitatie van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs als vermeld in artikel 26;
- 4° de criteria voor de samenstelling van de visitatiecommissies die ervoor zorgen dat de leden in onafhankelijkheid kunnen oordelen;
- 5° de mogelijkheid voor het instellingsbestuur om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren over te maken alvorens de visitatiecommissie de externe beoordeling definitief vaststelt en de plicht voor de visitatiecommissie om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren.

De Vlaamse Regering bekrachtigt het protocol na advies van de Vlaamse Onderwijsraad.

HOOFDSTUK II

Institutionele bepalingen

AFDELING I

Commissie Hoger Beroepsonderwijs

ONDERAFDELING I

Oprichting en samenstelling

Artikel 6

De Vlaamse Regering richt voor de toepassing van dit decreet een Commissie Hoger Beroepsonderwijs op bij de Vlaamse overheid.

Artikel 7

§1. De Commissie is samengesteld uit de volgende leden:

- 1° één werkend en een plaatsvervangende voorzitter;
- 2° één werkend en een plaatsvervangend lid dat deskundig is met betrekking tot beroepsgerichte opleidingen in het secundair onderwijs;
- 3° één werkend en een plaatsvervangend lid dat deskundig is met betrekking tot het hoger beroepsonderwijs in het volwassenenonderwijs;
- 4° één werkend en een plaatsvervangend lid dat deskundig is met betrekking tot de professionele bachelors;
- 5° één werkend en een plaatsvervangend lid dat deskundig is met betrekking tot de opleidingen van de publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
- 6° één werkend en een plaatsvervangend lid dat deskundig is met betrekking tot arbeidsmarktregie;
- 7° twee wisselende leden die de sector of sectoren vertegenwoordigen van het beroep waartoe de opleiding hoger beroepsonderwijs leidt.

De Vlaamse Regering stelt de leden aan en regelt de werking ervan.

§2. De Vlaamse Regering wijst onder de ambtenaren van de Vlaamse overheid de secretaris van de Commissie aan.

ONDERAFDELING II

Opdracht

Artikel 8

Uiterlijk zestig dagen vanaf de erkenning van een beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 5, als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling I, van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur, formuleert de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering een voorstel van onderwijskwalificatie(s) gebaseerd op de combinatie bedoeld in artikel 14, 5°, a), van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur en verleent de Commissie een advies aan de Vlaamse Regering over de volgende aspecten:

- 1° de wenselijkheid, de frequentie en de regionale spreiding van een aanbod van nieuwe opleidingen

hoger beroepsonderwijs die leiden tot die onderwijskwalificatie;

- 2° de studieomvang van de opleidingen hoger beroepsonderwijs die leiden tot die onderwijskwalificatie, uitgedrukt in studiepunten;
- 3° de omzetting van studiepunten in lessen of lestijden voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, aangeboden door de instellingen voor het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, respectievelijk de centra voor volwassenenonderwijs;
- 4° de benamingen van de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en het studiegebied waartoe een opleiding behoort.

Het voorstel van onderwijskwalificatie geformuleerd door de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering en het advies van de Commissie over de punten 1° tot en met 4° vermeld in het eerste lid worden voor advies aan de Vlaamse Onderwijsraad voorgelegd. Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad neemt de Vlaamse Regering een met redenen omklede beslissing.

Artikel 9

De Commissie oordeelt over de macrodoelmatigheid van een nieuwe opleiding van het hoger beroepsonderwijs als vermeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling II, onderafdeling I.

In voorkomend geval geeft de Commissie samen met haar advies over de macrodoelmatigheid, als vermeld in artikel 20, een advies over de concordantie tussen de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in bijlage I bij het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waartoe deze zijn omgevormd, overeenkomstig artikel 161.

Artikel 10

De Commissie verleent haar akkoord of niet-akkoord over de samenstelling van de visitatiecommissies voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs als vermeld in artikel 27. De Commissie legt in een reglement de criteria vast op basis waarvan zij haar akkoord of niet-akkoord verleent over de samenstelling van de visitatiecommissies. Deze crite-

ria omvatten minstens de criteria uit het protocol, als vermeld in artikel 5, §3, 4°.

ONDERAFDELING III

Rapportering

Artikel 11

De Commissie rapporteert jaarlijks over haar werkzaamheden van het voorgaande kalenderjaar aan het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering.

AFDELING II

Accreditatieorgaan

ONDERAFDELING I

Aanwijzing en opdracht

Artikel 12

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, verder het accreditatieorgaan genoemd, aan te wijzen om overeenkomstig de bepalingen van dit decreet de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ uit te voeren en de accreditatie te verlenen voor het hoger beroepsonderwijs.

ONDERAFDELING II

Werking

Artikel 13

Het accreditatieorgaan legt in een reglement de volgende bestuursbeginselen op exhaustieve wijze vast:

1° de bestuursbeginselen die van toepassing zijn op de totstandkoming en de uitvoering van de beslissingen en reglementen die betrekking hebben op instellingen voor het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden. Ten minste worden beginselen opgenomen

inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, zorgvuldigheid en redelijkheid, formele motivering, openbaarheid, en rechtszekerheid, inzonderheid de wijze waarop onregelmatige beslissingen en reglementen kunnen worden ingetrokken;

2° de bestuursbeginselen inzake de behandeling van vragen of bezwaren en opmerkingen van instellingen voor het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden of, in voorkomend geval, van elke andere Belgische rechtspersoon of natuurlijke persoon. Inzonderheid wordt het recht geregeld om zich bij de behartiging van zijn belangen in het verkeer met het accreditatieorgaan te laten bijstaan door een raadsman.

Artikel 14

§1. Elk uitvoerbaar reglement van het accreditatieorgaan betreffende de procedure volgens dewelke in het hoger beroepsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap de accreditatie wordt verleend en/of de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ wordt uitgevoerd en de accreditatiebesluiten, worden openbaar gemaakt.

De accreditatiebesluiten worden bij uittreksel bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad. Het uittreksel betreft de essentiële elementen van het dispositief. De accreditatiebesluiten en accreditatierapporten van het accreditatieorgaan worden integraal gepubliceerd op de website van het accreditatieorgaan.

§2. De beroepsprocedure, vermeld in artikel 47, die ingesteld kan worden tegen negatieve accreditatiebesluiten, is van overeenkomstige toepassing op de reglementen, vermeld in §1, eerste lid. Voor de toepassing van artikel 47, §2, 2°, wordt als ingangsdatum voor de beroepstermijn bij ontstentenis van betekening evenwel de datum van kennisname door de belanghebbende genomen.

Artikel 15

Het accreditatieorgaan is belast met de bewaring van de volgende documenten:

1° de toetsingsbesluiten en toetsingsrapporten inzake de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’, en de stukken op grond waarvan die zijn uitgebracht;

2° de accreditatiebesluiten en de accreditatierapporten, en de stukken op grond waarvan die zijn uitgebracht.

De documenten, vermeld in het eerste lid, worden in goede, geordende en toegankelijke staat bewaard voor een periode van ten minste acht jaar.

ONDERAFDELING III

Rapportering

Artikel 16

Het accreditatieorgaan rapporteert jaarlijks over zijn werkzaamheden van het voorgaande kalenderjaar aan het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering.

TITEL II

Organisatie van het hoger beroepsonderwijs

HOOFDSTUK I

Programmatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs

AFDELING I

Algemeen

Artikel 17

§1. Een instellingsbestuur kan een opleiding van het hoger beroepsonderwijs programmeren als voldaan is aan volgende voorwaarden:

- 1° de opleiding heeft de ‘macrodoelmatigheidstoets’, vermeld in afdeling II, onderafdeling I van dit hoofdstuk met positief gevolg ondergaan;
- 2° de opleiding heeft de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’, vermeld in afdeling II, onderafdeling II, van dit hoofdstuk met positief gevolg ondergaan.

§2. Als de programmatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs wordt aangevraagd, moet vanuit die opleiding een verkort of aangepast traject nagestreefd worden in een aansluitende professioneel

gerichte bachelor in het hoger onderwijs, indien deze bestaat.

AFDELING II

Procedure

Artikel 18

§1. Indien een instellingsbestuur een nieuwe opleiding van het hoger beroepsonderwijs wil inrichten vanaf 1 september, moet zij een aanvraag indienen uiterlijk op 30 november van het voorafgaande kalenderjaar.

Indien een instellingsbestuur een nieuwe opleiding van het hoger beroepsonderwijs wil inrichten vanaf 1 februari, moet zij een aanvraag indienen uiterlijk op 31 mei van het voorafgaande kalenderjaar.

Het instellingsbestuur dient daartoe één dossier in bij de Commissie en het accreditatieorgaan.

§2. Het dossier vermeld in §1 bevat minstens de volgende onderdelen:

- 1° een onderdeel dat de Commissie in staat stelt de ‘macrodoelmatigheidstoets’, als vermeld in onderafdeling I van deze afdeling, door te voeren. Voor de inrichtende macht die deel uitmaakt van een scholengemeenschap moet dit onderdeel van de aanvraag in overeenstemming zijn met de gemaakte afspraken over de ordening van een rationeel onderwijsaanbod, als vermeld in artikel 71, 1°, van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs. Het centrumbestuur heeft voor dit onderdeel van de aanvraag een advies nodig van het consortium volwassenenonderwijs, als vermeld in artikel 2, 8°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Het hogeschoolbestuur heeft voor dit onderdeel van de aanvraag een advies nodig van de associatie;
- 2° een onderdeel dat het accreditatieorgaan in staat stelt de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’, als vermeld in onderafdeling II van deze afdeling, door te voeren.

§3. De Commissie en het accreditatieorgaan bepalen in overleg de vorm en de inhoud van het dossier dat bij de aanvraag wordt gevoegd.

Als een aanvraag hieraan niet voldoet, bieden de Commissie en het accreditatieorgaan de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn de onregelmatigheid te herstellen. Als van die gelegenheid niet dan wel op niet-afdoende wijze wordt gebruik gemaakt, wordt de aanvraag niet ontvankelijk verklaard. De Commissie en het accreditatieorgaan kunnen nadere regelen omtrent die procedure vaststellen.

Artikel 19

Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad beslist de Vlaamse Regering over de aanvraag op basis van:

- 1° het advies van de Commissie over de ‘macrodoelmatigheidstoets’, als vermeld in artikel 20;
- 2° het advies van het accreditatieorgaan over de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ als vermeld in artikel 22;
- 3° de eventuele opmerkingen van het instellingsbestuur naar aanleiding van de toetsingsrapporten als vermeld in de artikelen 21, §2, en 23, §2.

Indien de Vlaamse Onderwijsraad nalaat een advies uit te brengen binnen de termijn van 30 kalenderdagen, als vermeld in artikel 72 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, wordt het advies geacht gunstig te zijn.

In het geval de aanvraag betrekking heeft op een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een onderdeel ervan ingericht door een hogeschool, bevat het besluit van de Vlaamse Regering een raming van de verwachte kosten voor de inrichting van de opleiding of het onderdeel ervan voor de eerste drie jaren vanaf de opstart.

De Vlaamse Regering maakt het besluit over aan het instellingsbestuur binnen een termijn van dertig kalenderdagen. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling.

Een positief besluit over een aanvraag van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt op het einde van het vierde schooljaar of academiejaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie.

Een positief besluit over de aanvraag vervalt automatisch indien het instellingsbestuur de opleiding

niet start in het tweede schooljaar of academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.

ONDERAFDELING I

De macrodoelmatigheidstoets

Artikel 20

De Commissie voert, rekening houdend met de bepalingen in artikel 4, de ‘macrodoelmatigheidstoets’ uit en geeft een positief of negatief advies over de macrodoelmatigheid van de opleiding in de instelling in kwestie op basis van volgende criteria:

- 1° een regionale nood aan de opleiding in de betrokken instelling en een door de beroeps wereld expliciet geformuleerde behoefte aan afgestudeerden in de betreffende opleiding;
- 2° het bestaande aanbod van verwante opleidingen en, in voorkomend geval, de andere aanvragen van verwante nieuwe opleidingen;
- 3° de verwachte instroom;
- 4° de verwachte uitstroom van de opleiding;
- 5° de mate waarin de opleiding gericht is op de beoogde doelgroep(en);
- 6° de beschikbare infrastructuur;
- 7° de beschikbaarheid van plaatsen voor werkplekleren;
- 8° de beschikbaarheid van middelen om het volledige opleidingstraject te kunnen aanbieden;
- 9° de beschikbare expertise in de instelling;
- 10° de samenwerking met andere onderwijsinstellingen of publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen, minstens in functie van het uittekenen van de aangewezen trajecten om in te stromen in de opleiding, en de mogelijke verkorte of aangepaste trajecten in de opleiding van het hoger beroepsonderwijs;
- 11° de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, minstens in functie van het uittekenen van

de mogelijke verkorte of aangepaste trajecten in aansluitende opleidingen in het hoger onderwijs indien deze bestaan;

- 12° de samenwerking met de arbeidsmarkt;
- 13° de samenwerking met publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
- 14° het geheel van de aangevraagde opleidingen. Dit betekent dat een positieve of negatieve beslissing mede bepaald wordt op basis van de nood op de arbeidsmarkt aan de verschillende beroepskwalificaties waarvoor een aanvraag tot opleiding werd ingediend.

Artikel 21

§1. De Commissie adviseert over de ‘macrodoelmatigheidstoets’ uiterlijk op 15 maart voor de aanvragen die uiterlijk op 30 november van het voorafgaande kalenderjaar zijn ingediend, en uiterlijk op 30 september voor de aanvragen die uiterlijk op 31 mei van hetzelfde kalenderjaar zijn ingediend.

§2. De Commissie bezorgt uiterlijk één maand vóór het verstrijken van de termijn als vermeld in §1 een ontwerp van toetsingsrapport aan de instelling, die de mogelijkheid krijgt om opmerkingen te formuleren.

§3. Het instellingsbestuur kan het onderdeel van de aanvraag voor de ‘macrodoelmatigheidstoets’ intrekken uiterlijk binnen de termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. Het instellingsbestuur beschikt over een termijn van zestig kalenderdagen om het onderdeel van de aanvraag voor de ‘macrodoelmatigheidstoets’ opnieuw in te dienen bij de Commissie. De termijn van zestig kalenderdagen gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag.

De termijnen, lopende vanaf de datum waarop de aanvraag uiterlijk ingediend moet zijn tot en met de datum waarop de Commissie en het accreditatieorgaan uiterlijk hun advies uitbrengen, als vermeld in §1, en artikel 23, §1, worden in geval van intrekking van het onderdeel van de aanvraag voor de ‘macrodoelmatigheidstoets’ geschorst vanaf de intrekking

van het onderdeel van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

ONDERAFDELING II

Toets nieuwe HBO₅-opleiding

Artikel 22

Het accreditatieorgaan geeft een positief of negatief advies over de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ van de opleiding in de instelling in kwestie op basis van het voldoende beantwoorden aan de criteria van het beoordelingskader als vermeld in artikel 5, §2, 1° en 2°. De bevindingen van het accreditatieorgaan worden neergelegd in een toetsingsrapport.

Artikel 23

§1. Het accreditatieorgaan adviseert over de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ uiterlijk op 15 maart voor de aanvragen die uiterlijk op 30 november van het voorafgaande kalenderjaar zijn ingediend, en uiterlijk op 30 september voor de aanvragen die uiterlijk op 31 mei van hetzelfde kalenderjaar zijn ingediend.

§2 Het accreditatieorgaan bezorgt uiterlijk één maand vóór het verstrijken van de termijn als vermeld in §1 een ontwerp van toetsingsrapport aan de instelling, die de mogelijkheid krijgt om opmerkingen te formuleren.

§3. Het instellingsbestuur kan het onderdeel van de aanvraag voor de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ intrekken uiterlijk binnen de termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. Het instellingsbestuur beschikt over een termijn van zestig kalenderdagen om de het onderdeel van de aanvraag voor de ‘toets nieuwe HBO₅-opleiding’ opnieuw in te dienen bij het accreditatieorgaan. De termijn van zestig kalenderdagen gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag.

De termijnen, lopende vanaf de datum waarop de aanvraag uiterlijk ingediend moet zijn tot en met de datum waarop de Commissie en het accreditatieorgaan uiterlijk hun advies uitbrengen, als vermeld in §1, en artikel 21, §1, worden in geval van intrekking van

het onderdeel van de aanvraag voor de ‘toets nieuwe HBO₃-opleiding’ geschorst vanaf de intrekking van het onderdeel van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

HOOFDSTUK II

Kwaliteitszorg

AFDELING I

Interne kwaliteitszorg

Artikel 24

De instellingen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden zorgen voor de interne kwaliteitszorg van de onderwijsactiviteiten in het kader van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

AFDELING II

Externe kwaliteitszorg

ONDERAFDELING I

De visitatie

Artikel 25

De visitatie vindt ten minste om de acht jaar plaats voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 26

De visitatie wordt uitgevoerd, naar gelang het geval, per opleiding hoger beroepsonderwijs of per cluster van opleidingen voor alle instellingen die de opleiding of de cluster van opleidingen organiseren. De VLHORA en de stuurgroep bepalen de clusters van opleidingen in overleg met de inspectie. In elk geval

worden opleidingen geclusterd binnen eenzelfde studiegebied.

Artikel 27

§1. De visitatie wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie die de beoordeling van een opleiding hoger beroepsonderwijs of een cluster van opleidingen voor alle instellingen die de opleiding of de cluster van opleidingen organiseren, afrondt binnen een bestek van vierentwintig maanden.

§2. De VLHORA en de stuurgroep stellen de visitatiecommissies samen. Ze dragen er zorg voor dat de leden van de visitatiecommissie in onafhankelijkheid kunnen oordelen overeenkomstig het protocol als vermeld in artikel 5, §3.

Van de visitatiecommissie maakt ten minste één deskundige deel uit die het beroepenveld van de opleiding of cluster van opleidingen vertegenwoordigt.

Van de visitatiecommissie maakt ten minste één cursist deel uit die op het moment van de samenstelling van de commissie ingeschreven is aan een opleiding hoger beroepsonderwijs. Als blijkt dat geen cursist bereid gevonden wordt om zitting te nemen in een visitatiecommissie, kan de visitatiecommissie toch haar taak uitvoeren.

§3. De Commissie verleent haar akkoord of niet-akkoord over de samenstelling van de visitatiecommissie. Indien zij niet akkoord gaat met de samenstelling legt de VLHORA en de stuurgroep een nieuw voorstel voor, rekening houdend met de motivering van de Commissie.

Artikel 28

De VLHORA en de stuurgroep bezorgen aan het instellingsbestuur een ontwerp van een visitatierapport.

Artikel 29

De visitatiecommissie(s) brengt of brengen de uitkomst van hun beoordeling van de opleiding of cluster van opleidingen samen in een openbaar visitatierapport. De datum van vaststelling van het

visitatierapport wordt in het rapport vermeld. De visitatierapporten worden door de VLHORA en de stuurgroep integraal openbaar gemaakt.

ONDERAFDELING II

Accreditatie

SECTIE I

Aanvraag accreditatie bij het accreditatieorgaan, als vermeld in artikel 12

Artikel 30

Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan binnen 60 dagen na de vaststelling van het visitatierapport, vermeld in artikel 29, of, in voorkomend geval, binnen een maand na de accreditatie, verleend door een ander accreditatieorgaan, als vermeld in artikel 33. De datum van het eerste accreditatiebesluit is richtinggevend voor de overige besluiten in de cohorte in kwestie.

De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt, inbegrepen.

Artikel 31

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel 52 wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de instellingen in kwestie. In de overeenkomst tussen de instellingen in kwestie worden hiertoe de nodige modaliteiten en afspraken vastgelegd.

Als het gaat om een gezamenlijke diplomering met een buitenlandse instelling wordt de aanvraag ingediend door de Vlaamse onderwijsinstelling.

Artikel 32

§1. Het accreditatieorgaan bepaalt bij reglement de vorm en de inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

Een instellingsbestuur dat een inhoudelijk bezwaar, vermeld in artikel 5, §3, tweede lid, 5°, heeft gemaakt ten aanzien van het ontwerp van de externe beoordeling, kan aan de accreditatieaanvraag een aanvul-

lende nota toevoegen, indien de definitief vastgestelde gepubliceerde externe beoordeling dat bezwaar kennelijk veronachtzaamt.

Als een aanvraag niet voldoet aan de vermelde regelen, biedt het accreditatieorgaan de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn de onregelmatigheid te herstellen. Als van die gelegenheid niet dan wel op niet afdoende wijze wordt gebruikgemaakt, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. Het accreditatieorgaan kan nadere regelen omtrent die procedure vaststellen in het reglement, vermeld in het eerste lid.

§2. Het dossier omvat in ieder geval een openbare visitatie van de opleiding en indien van toepassing overeenkomstig het protocol, als vermeld in artikel 5, §3, het doorlichtingsverslag van de instelling of het visitatierapport van de professionele bacheloropleiding.

SECTIE II

Accreditaties, verleend door andere accreditatieorganen

Artikel 33

Het accreditatieorgaan, als vermeld in artikel 12, kan de accreditatie verlenen op grond van een als equivalent erkende accreditatie, verleend door een ander accreditatieorgaan. Het accreditatieorgaan gaat daarbij na of de accreditaties worden verleend volgens een vergelijkbare methodologische aanpak als de accreditaties die ter uitvoering van dit decreet worden verleend.

Indien het accreditatieorgaan meent dat een oordeel van een ander accreditatieorgaan niet beschouwd kan worden als een accreditatiebesluit, kan de accreditatieprocedure desalniettemin worden voortgezet. Het oordeel wordt in dat geval beschouwd als een visitatie.

SECTIE III

Accreditatiekader

Artikel 34

§1. De accreditatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs is afhankelijk van het voldoende

beantwoorden aan de criteria van het beoordelingskader, als vermeld in artikel 5.

§2. Het accreditatiekader is afgestemd op het protocol van kwaliteitszorg als vermeld in artikel 5, §3.

SECTIE IV

Onderzoek

Artikel 35

De accreditatie wordt verleend als het accreditatieorgaan op basis van het dossier, als vermeld in artikel 32, in redelijkheid meent te kunnen besluiten dat voldoende beantwoord is aan de criteria van het beoordelingskader.

Artikel 36

Het accreditatieorgaan legt de bevindingen van de toetsing, vermeld in artikel 35, vast in een accreditatierapport dat als motivering geldt van het accreditatiebesluit.

Artikel 37

Het accreditatieorgaan bezorgt uiterlijk één maand vóór het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in artikel 41, een ontwerp van accreditatierapport en accreditatiebesluit aan de instelling. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om opmerkingen te formuleren. Het accreditatieorgaan bepaalt in het reglement, vermeld in artikel 13, de wijze waarop de opmerkingen worden behandeld.

Artikel 38

Het accreditatieorgaan kan in de loop van de accreditatieprocedure aanvullende informatie inwinnen. Het kan daartoe een hoorzitting organiseren.

Artikel 39

Het instellingsbestuur kan een opleiding terugtrekken uit de accreditatieprocedure.

SECTIE V

Accreditatiebesluit

Artikel 40

Het accreditatieorgaan neemt een positief of een negatief accreditatiebesluit.

Artikel 41

§1. Het accreditatieorgaan neemt een besluit binnen een termijn van vier maanden vanaf de ontvangst van de aanvraag tot accreditatie. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van de ontvangst van de aanvraag tot accreditatie is in de termijn begrepen.

Als het accreditatieorgaan binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, geen besluit heeft getroffen, wordt de geldigheidsduur van de lopende accreditatie of het positief besluit van de Vlaamse Regering, als vermeld in artikel 19, verlengd tot het einde van het schooljaar of academiejaar waarin het accreditatiebesluit uiteindelijk wordt genomen.

§2. Het accreditatiebesluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan het instellingsbestuur.

§3. De accreditatie vervalt op het einde van het achtste schooljaar of academiejaar dat volgt op de dag van de inwerkingtreding van het accreditatiebesluit.

SECTIE VI

Traject dat leidt tot een tijdelijke erkenning op aanvraag

Artikel 42

Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, kan het instellingsbestuur een aanvraag om een tijdelijke erkenning indienen bij de Vlaamse Regering. De aanvraag wordt ingediend binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van bekendmaking van het accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Bij de aanvraag is een

gedetailleerd verbeteringsplan gevoegd waarin het instellingsbestuur op een toetsbare wijze aangeeft hoe het voornemens is de kwaliteit en het niveau te verbeteren.

Artikel 43

De Vlaamse Regering neemt een besluit binnen een termijn van drie maanden vanaf de ontvangst van de aanvraag. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van de ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen. Indien het besluit niet binnen de termijn van drie maanden aan het instellingsbestuur bekend is gemaakt, wordt het geacht positief te zijn.

De Vlaamse Regering neemt het besluit op grond van een vergelijking van de voorgestelde verbeteringen met de vastgestelde tekorten. Zij oordeelt of de voorgestelde verbeteringen realistisch en haalbaar zijn en of ze van die aard zijn dat de opleiding bij realisatie de toets inzake voldoende beantwoorden aan de criteria van het beoordelingskader met goed gevolg zal kunnen doorstaan.

De Vlaamse Regering wint voorafgaand aan het besluit het advies in van de Commissie.

De Vlaamse Regering stelt de nadere procedure voor de tijdelijke erkenning op aanvraag vast.

Artikel 44

Het besluit, als vermeld in artikel 43, treedt in werking met ingang van de dag waarop de vorige accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt.

De duur van de tijdelijke erkenning varieert van één jaar tot maximum drie jaar. In het geval van een impliciet positieve beslissing, wordt de tijdelijke erkenning geacht te zijn toegekend voor de door het instellingsbestuur gevraagde duur, die rekening dient te houden met de minimumduur van één jaar en de maximumduur van drie jaar.

Artikel 45

§1. Het instellingsbestuur dient uiterlijk een maand voor het verstrijken van de termijn, als vermeld in artikel 44, tweede lid, een nieuwe accreditatieaanvraag in.

De accreditatie van de opleiding gebeurt aan de hand van een verkorte procedure.

Bij de accreditatieaanvraag moet een nieuwe beperkte visitatie worden gevoegd. Het accreditatierapport heeft enkel betrekking op de elementen van de nieuwe beperkte visitatie.

§2. Het accreditatieorgaan deliberereert opnieuw over de ingediende accreditatieaanvraag en deelt het nieuwe accreditatiebesluit mee aan het instellingsbestuur binnen een termijn van dertig kalenderdagen, die ingaat de dag na de ontvangst van de accreditatieaanvraag.

Als het accreditatieorgaan binnen de termijn, als vermeld in het eerste lid, geen besluit heeft getroffen, wordt de geldigheidsduur van de tijdelijke erkenning op aanvraag verlengd tot het einde van het schooljaar of academiejaar waarbinnen het accreditatiebesluit uiteindelijk wordt genomen.

Artikel 46

Het accreditatiebesluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling.

De accreditatie vervalt op het einde van het achtste schooljaar of academiejaar volgend op de dag van de inwerkingtreding van het accreditatiebesluit.

SECTIE VII

Traject bij niet-instemming met een negatief accreditatiebesluit

Artikel 47

§1. Iedere belanghebbende kan bij de Vlaamse Regering een georganiseerd beroep instellen tegen een beslissing van het accreditatieorgaan waarbij aan een opleiding de accreditatie wordt onthouden.

§2. Het beroep wordt ingesteld binnen een termijn van dertig kalenderdagen.

Die termijn gaat in als volgt:

1° de dag na deze van de betekening aan de belanghebbende;

2° bij ontstentenis van betekening: de dag na deze van de bekendmaking bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

§3. De Vlaamse Regering toetst een betwiste beslissing aan de bepalingen van dit decreet en van het reglement, vermeld in artikel 13. Ze vernietigt de beslissing als die kennelijk niet in overeenstemming met die bepalingen is.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen inzake het verloop van de beroepsprocedure. Ze houdt daarbij rekening met de regelen inzake de hoorplicht.

Artikel 48

Als het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, geniet de opleiding van rechtswege een tijdelijke erkenning in de volgende gevallen:

- 1° hangende het beroep bij de Vlaamse Regering, ingesteld door het instellingsbestuur overeenkomstig de bepalingen van artikel 47. Het beroep wordt geacht aanhangig te zijn tot aan de nieuwe beslissing van het accreditatieorgaan, vermeld in het derde lid. De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt niet toegekend indien het beroep wordt ingesteld door een andere belanghebbende dan het instellingsbestuur;
- 2° hangende enig jurisdictioneel beroep, ingesteld door het instellingsbestuur tegen het accreditatiebesluit en/of de beslissing van de Vlaamse Regering om het aangevochten accreditatiebesluit niet te vernietigen. De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt niet toegekend als het beroep wordt ingesteld door enige andere belanghebbende, onverminderd de eventueel door het bevoegde gerecht toegekende voorlopige maatregelen.

De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt beëindigd op het einde van het schooljaar of academiejaar waarbinnen de beroepen, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, opgehouden hebben aanhangig te zijn.

Als de Vlaamse Regering een negatief accreditatiebesluit heeft vernietigd, moet het accreditatieorgaan opnieuw delibereren over de ingediende accreditatieaanvraag met inachtnaam van de dragende motie-

ven die aan de vernietiging ten grondslag liggen. Het nieuwe accreditatiebesluit wordt aan het instellingsbestuur meegedeeld binnen een termijn van dertig kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop de vernietigingsbeslissing werd genomen.

SECTIE VIII

Afbouw van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs

Artikel 49

§1. Een opleiding van het hoger beroepsonderwijs wordt afgebouwd in de volgende gevallen:

- 1° als het instellingsbestuur nalaat een accreditatieaanvraag in te dienen bij het accreditatieorgaan voor de opleiding overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling. De periode van drie schooljaren, vermeld in §2, begint te lopen vanaf het schooljaar of academiejaar dat volgt op het schooljaar of academiejaar waarbinnen de termijnen, vermeld in artikel 30 of artikel 45, §1, verstrijken;
- 2° in geval van een negatief accreditatiebesluit of een negatief besluit over de tijdelijke erkenning op aanvraag voor de opleiding. De periode van drie schooljaren, vermeld in §2, begint te lopen vanaf het schooljaar of academiejaar dat volgt op het schooljaar of academiejaar waarbinnen het negatieve accreditatiebesluit of het negatieve besluit over de tijdelijke erkenning op aanvraag is genomen.

In de gevallen, vermeld in artikel 48, wordt die termijn verlengd met de termijn waarin de opleiding tijdelijk is erkend van rechtswege.

§2. De cursisten, ingeschreven in een opleiding van het hoger beroepsonderwijs op het ogenblik dat beslist wordt tot afbouw, moeten de aangevatte opleiding volledig en binnen een normaal tijdsbestek kunnen beëindigen. Met een normaal tijdsbestek wordt bedoeld zonder onderbreking en zonder herhaling van een onderdeel. De afbouw moet gerealiseerd worden binnen een periode van drie schooljaren of academiejaren.

TITEL III

Samenwerking bij de organisatie van het hoger beroepsonderwijs

Artikel 50

Voor de organisatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs kan een instelling van het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, een centrum voor volwassenenonderwijs of een hogeschool samenwerken met:

- 1° één of meerdere onderwijsinstellingen;
- 2° één of meerdere publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
- 3° één of meerdere sectoren van het beroep waartoe de opleiding leidt;
- 4° bedrijven of organisaties.

Binnen dat samenwerkingsverband wordt steeds één onderwijsinstelling aangewezen als coördinerende instelling. Uitsluitend de coördinerende instelling is bevoegd en verantwoordelijk voor programma's, evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg. Onderwijsinstellingen of publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen binnen een samenwerkingsverband, buiten de coördinerende instelling, kunnen slechts onderdelen van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs inrichten.

In het geval het samenwerkingsverband betrekking heeft op de organisatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in bijlage I bij het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs of een opleiding van het hoger beroepsonderwijs waarmee deze zijn geconcordeerd, overeenkomstig artikel 4, §4, tweede lid, dan is de coördinerende instelling een centrum voor volwassenenonderwijs.

In het geval het samenwerkingsverband betrekking heeft op de organisatie van de HBO₅-opleiding verpleegkunde dan is de coördinerende instelling een instelling van het voltijds secundair onderwijs.

Artikel 51

De samenwerking tussen de instellingen of organisaties, vermeld in artikel 50, wordt vastgelegd in een overeenkomst. In die samenwerkingsovereenkomst worden ten minste de volgende elementen opgenomen:

- 1° de samenwerkende instellingen of organisaties;
- 2° de coördinerende onderwijsinstelling;
- 3° de invulling van de samenwerking;
- 4° de looptijd van de samenwerking;
- 5° in voorkomend geval, de afspraken over het inzetten van personeel. Het protocol van de onderhandelingen hierover in de lokale comités wordt als bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst gevoegd;
- 6° de afspraken over de evaluatie en de kwaliteitszorg in geval van de gezamenlijke organisatie (van een onderdeel) van een opleiding of andere onderwijs, leer- en evaluatieactiviteiten.

De samenwerkingsovereenkomst ligt steeds in de onderwijsinstelling of de onderwijsinstellingen in kwestie ter inzage met het oog op administratieve en externe kwaliteitscontrole.

Artikel 52

§1. Indien instellingen een gezamenlijke opleiding van het hoger beroepsonderwijs inrichten kunnen zij in afwijking van artikel 50 in dat geval overgaan tot gezamenlijke diplomering. In geval van gezamenlijke diplomering reiken de twee instellingen samen één diploma uit nadat de student de gezamenlijke opleiding met succes heeft afgerond.

§2. Instellingen voor het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen anderzijds kunnen in het kader van het hoger beroepsonderwijs een gezamenlijk diploma van gegradueerde uitreiken.

Artikel 53

§1. In geval van samenwerking bij de organisatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs door een instelling van het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, enerzijds, met één of meer andere instellingen van het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, of één of meer centra voor volwassenenonderwijs of één of meer hogescholen anderzijds schrijft de currist zich voor de totaliteit van de opleiding in bij de coördinerende instelling. Op het vlak van de financiering of subsidiëring gelden de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de coördinerende instelling.

Een instelling van het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, kan als coördinerende onderwijsinstelling, na onderhandeling in het lokale comité, uren-leraar overdragen aan een centrum voor volwassenenonderwijs of een hogeschool waarmee wordt samengewerkt om een opleiding van het hoger beroepsonderwijs te organiseren. In het geval van overdracht van uren-leraar naar een hogeschool worden de betrokken uren-leraar omgezet in een krediet. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van melding van die overdracht aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten en aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen, de grootte van dat krediet per uur-leraar dat wordt omgezet, en de wijze van toekenning ervan.

§2. In geval van samenwerking bij de organisatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs door één of meer centra voor volwassenenonderwijs of één of meer hogescholen, wordt de cursist per onderdeel bij de organiserende onderwijsinstellingen ingeschreven. Op het vlak van de financiering of subsidiëring gelden de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de organiserende instellingen. De coördinerende instelling voorziet één inschrijvingsloket voor de cursist.

TITEL IV

Wijzigings-, opheffings-, overgangs-
en slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingsbepalingen

AFDELING I

Wijzigingen betreffende het voltijds secundair
onderwijs

ONDERAFDELING I

Wijzigingen aan de wet van 29 mei 1959
tot wijziging van sommige bepalingen
van de onderwijswetgeving

Artikel 54

In artikel 3, §8, 1°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onder-

wijswetgeving, toegevoegd bij het decreet van 31 juli 1990 en gewijzigd bij de decreten van 9 april 1992, 25 juni 1992 en 4 juli 2008, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking daarvan worden voor de telling per instelling voor voltijds secundair onderwijs van het aantal regelmatige leerlingen van de opties van de derde graad van het technisch en het kunstsecundair onderwijs aangeduid als secundair na secundair en van het aantal cursisten van het hoger beroepsonderwijs, twee data vastgesteld in het schooljaar voorafgaand aan het betrokken schooljaar, namelijk 15 januari of de eerstvolgende lesdag erna indien die datum op een vrije dag valt, en 1 juni of de eerstvolgende lesdag erna indien die datum op een vrije dag valt. Op elke datum wordt een regelmatige leerling of cursist voor een halve eenheid in aanmerking genomen.”.

ONDERAFDELING II

Wijzigingen aan het koninklijk besluit nr. 2
van 21 augustus 1978 tot vaststelling
van het maximum aantal lestijden per week
in het voltijds secundair onderwijs

Artikel 55

In artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 2 van 21 augustus 1978 tot vaststelling van het maximum aantal lestijden per week in het voltijds secundair onderwijs, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het secundair onderwijs wordt verstrekt gedurende een maximum aantal wekelijkse lestijden dat op 32 is vastgesteld, met uitzondering van het onderwijs in:

- 1° het tweede leerjaar van de eerste graad met tenminste 4 wekelijkse lestijden praktische vakken en het beroepsvoorbereidend leerjaar, waarvoor dit maximum 34 bedraagt;
- 2° de derde graad van het algemeen secundair onderwijs met tenminste 2 wekelijkse lestijden lichamelijke opvoeding en tenminste 1 wekelijkse lestijd artistieke opvoeding of esthetica, waarvoor dit maximum 33 bedraagt;
- 3° het technisch, het kunst- en het beroepssecundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, waarvoor dit maximum 36 bedraagt.”.

ONDERAFDELING III

Wijzigingen aan het decreet van 31 juli 1990
betreffende het onderwijs II

Artikel 56

In artikel 46, §2, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II, gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995 en 8 juli 1996, wordt in het eerste lid de tweede zin vervangen door wat volgt:

“In afwijking van deze bepaling:

1° kan het onderwijs worden verstrekt gedurende twintig weken per jaar in die structuuronderdelen waarvoor dit decreet de duurtijd in semesters uitdrukt; voor de HBO₅-opleiding verpleegkunde geldt deze bepaling enkel bij modulaire organisatie;

2° wordt het minimum aantal wekelijkse lessen voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs vastgesteld op 36.”.

Artikel 57

In artikel 47 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het punt 1° worden de woorden “onderafdeling 3bis” vervangen door de woorden “onderafdeling 3”;

2° in het punt 4° worden de woorden “onderafdelingen 1, 2, 3 en 6” vervangen door de woorden “onderafdelingen 1, 2 en 6”.

Artikel 58

In artikel 48 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994, 19 april 1995, 14 februari 2003 en 7 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het punt 7° wordt vervangen door wat volgt:

“7° optie: een leervak of een groep leervakken die, met uitzondering van de eerste graad,

het karakteristieke van de opleiding bepalen en die bestaat uit het fundamenteel gedeelte dat de studierichting bepaalt en eventueel het complementair gedeelte; voor het hoger beroepsonderwijs wordt onder optie de opleiding verpleegkunde verstaan;”;

2° een punt 11° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“11° cursist: een regelmatige leerling in het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 59

De onderafdelingen 2 en 3 van hetzelfde decreet worden vervangen door wat volgt:

“ONDERAFDELING 2

Structuur en organisatie

Artikel 49

Vanaf het schooljaar 2009-2010 bestaat het voltijds secundair onderwijs uit:

1° de eerste graad, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar A;
- b) een eerste leerjaar B, bestemd voor leerlingen die behoefte hebben aan een aangepast onderwijs;
- c) een tweede leerjaar van de eerste graad, waarin basisopties worden onderscheiden;
- d) een beroepsvoorbereidend leerjaar, waarin beroepenvelden worden onderscheiden;

2° de tweede graad, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;
- b) een tweede leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;
- c) uitsluitend in het beroepssecundair onderwijs: een derde leerjaar aangeduid als vervolma-

kingsjaar, waarin opties worden onderscheiden;

3° de derde graad, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;
- b) een tweede leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;
- c) uitsluitend in het algemeen en het kunstsecundair onderwijs: een derde leerjaar aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs, waarin opties worden onderscheiden;
- d) uitsluitend in het technisch en het kunstsecundair onderwijs: niet-leerjaar-gebonden opties aangeduid als secundair na secundair, afgekort Se-n-Se;
- e) uitsluitend in het beroepssecundair onderwijs: een derde leerjaar aangeduid als specialisatiejaar, waarin opties worden onderscheiden, en een derde leerjaar aangeduid als naamloos leerjaar;

4° uitsluitend in het beroepssecundair onderwijs: de vierde graad, waarin de opties modevormgeving en plastische kunsten worden onderscheiden, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar;
- b) een tweede leerjaar.

Met ingang van het schooljaar 2012-2013 wordt de vierde graad evenwel progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste, afgebouwd.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt de opleiding verpleegkunde aangeduid als hoger beroepsonderwijs, behorend tot het niveau hoger onderwijs. Ze kan evenwel uitsluitend worden ingericht door instellingen voor voltijds secundair onderwijs. Alle wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op het voltijds secundair onderwijs of op instellingen voor voltijds secundair onderwijs, zijn, in voorkomend geval en tenzij uitdrukkelijk anders ver-

meld, ook onverminderd van toepassing op de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 50

Teneinde overeenstemming te bereiken met de structuur als vermeld in artikel 49, wordt per 1 september 2009:

- 1° de optie verpleegkunde van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs van rechtswege omgezet naar een gelijknamige opleiding van het hoger beroepsonderwijs met een duurtijd van zes semesters;
- 2° elke tot en met het schooljaar 2008-2009 bestaande optie van het derde leerjaar van de derde graad van het technisch of het kunstsecundair onderwijs aangeduid als specialisatiejaar, van rechtswege omgezet naar een gelijknamige optie aangeduid als Se-n-Se met een duurtijd van twee semesters en gerangschikt als specifiek.

Artikel 51

De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen om alle opties aangeduid als Se-n-Se als vermeld in artikel 50, 2°, te toetsen aan erkende onderwijskwalificaties en te bepalen:

- 1° of die optie als Se-n-Se blijft behouden, in een ander structuuronderdeel wordt ondergebracht dan wel wordt opgeheven;
- 2° tenzij opgeheven, onder welke benaming en in welke onderwijsvorm en studiegebied die optie verder wordt ingericht;
- 3° of de voor die optie vigerende leerplannen al dan niet hun goedkeuring behouden;
- 4° indien Se-n-Se, met welke duurtijd die optie verder wordt ingericht.

De beslissingen van de Vlaamse Regering zullen voor inrichtende machten en instellingen in werking treden per 1 september 2012, met inbegrip van, in voorkomend geval, de toepassing van nieuwe leerplannen

die overeenkomstig de vigerende regelgeving ter zake door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.

Artikel 52

Het onderwijsaanbod van een instelling voor voltijds secundair onderwijs bestaat uit één van volgende mogelijkheden:

- 1° de eerste graad;
- 2° de eerste en de tweede graad;
- 3° de tweede en de derde graad;
- 4° de eerste, de tweede en de derde graad;
- 5° de tweede, de derde en de vierde graad;
- 6° de tweede en de derde graad en het hoger beroeps-
onderwijs, opleiding verpleegkunde;
- 7° de eerste, de tweede, de derde en de vierde graad;
- 8° de eerste, de tweede en de derde graad en het hoger
beroepsonderwijs, opleiding verpleegkunde;
- 9° het hoger beroepsonderwijs, opleiding verpleeg-
kunde, doch enkel in onderwijsinstellingen die
tijdens het schooljaar 2008-2009 uitsluitend de
opleiding verpleegkunde organiseerden.

De mogelijkheden vermeld in 5° en 7° gelden slechts tot en met het schooljaar 2013-2014.

Artikel 52bis

§1. Se-n-Se van de derde graad van het technisch en kunstsecundair onderwijs hebben een duurtijd van een semester, twee aansluitende semesters of drie aansluitende semesters. Se-n-Se kunnen voor de leerlingen starten hetzij op 1 september hetzij op 1 februari.

Se-n-Se zijn sterk beroepsgericht, leiden tot een erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 4 die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 4, en worden bekrachtigd met een certificaat. Ze bevatten een relevant aandeel werkplekieren, zijnde leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en/of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is.

Onder eenzelfde benaming van optie kan een Se-n-Se slechts aan één welbepaalde duurtijd worden gekoppeld.

§2. Voor de organisatie van een Se-n-Se kan een instelling voor voltijds secundair onderwijs samenwerken met:

- 1° één of meer andere instellingen voor secundair onderwijs, centra voor volwassenenonderwijs of hogescholen;
- 2° één of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;
- 3° één of meer sectoren van het beroep waartoe de Se-n-Se leidt;
- 4° bedrijven of organisaties;
- 5° een opleidingsinstelling van de politie of brandweer (deze samenwerking kan uitsluitend voor de optie Integrale veiligheid van het technisch secundair onderwijs).

Binnen dat samenwerkingsverband is de eerstvermelde instelling voor voltijds secundair onderwijs altijd de coördinerende instelling. Uitsluitend de coördinerende instelling is bevoegd en verantwoordelijk voor inschrijving (steeds voor het geheel van de Se-n-Se) van leerlingen, programmatie, evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg, terwijl op het vlak van financiering of subsidiëring enkel de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de coördinerende instelling van toepassing zijn. Onderwijsinstellingen of publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen binnen een samenwerkingsverband, buiten de coördinerende instelling, kunnen slechts onderdelen van een Se-n-Se inrichten.

De samenwerking wordt vastgelegd in een overeenkomst waarin ten minste de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de samenwerkende instellingen of organisaties;
- 2° de coördinerende onderwijsinstelling;
- 3° de invulling van de samenwerking;
- 4° de looptijd van de samenwerking;

- 5° in voorkomend geval, de afspraken over het inzetten van personeel. Het protocol van de onderhandelingen hierover in de lokale comités wordt als bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst gevoegd;
- 6° de afspraken over de evaluatie en de kwaliteitszorg in geval van de gezamenlijke organisatie van een Se-n-Se of andere onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten.

De samenwerkingsovereenkomst ligt steeds in de onderwijsinstelling of de onderwijsinstellingen in kwestie ter inzage met het oog op administratieve en externe kwaliteitscontrole.

Een coördinerende onderwijsinstelling kan, na onderhandeling in het lokale comité, uren-leraar overdragen aan een centrum voor volwassenenonderwijs of een hogeschool waarmee wordt samengewerkt om een Se-n-Se te organiseren. In het geval van overdracht van uren-leraar naar een hogeschool worden de betrokken uren-leraar omgezet in een krediet en bepaalt de Vlaamse Regering de wijze van melding van die overdracht aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten en aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen, de grootte van dat krediet per uur-leraar dat wordt omgezet, en de wijze van toekenning ervan.

Een coördinerende onderwijsinstelling kan, na onderhandeling in het lokale comité, uren-leraar overdragen aan een opleidingsinstelling van de politie of de brandweer waarmee wordt samengewerkt om de optie Integrale veiligheid van het technisch secundair onderwijs, aangeduid als Se-n-Se, te organiseren. In voorkomend geval worden de betrokken uren-leraar omgezet in een krediet waarvan de omvang per uur en de modaliteiten identiek zijn aan deze binnen het systeem van voordrachtgevers als vermeld in artikel 57, §3.

§3. De evaluatie van de Se-n-Se wordt uiterlijk in 2013 opgestart. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de evaluatie. De resultaten van de evaluatie worden aan het Vlaams Parlement meege-deeld.

Artikel 52ter

Hoger beroepsonderwijs, bestaande uit de opleiding verpleegkunde, is beroepsgericht onderwijs, leidt tot een

erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 5 die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 5, en wordt bekrachtigd met een diploma van gegradueerde. Het hoger beroepsonderwijs heeft een duurtijd van zes semesters. Bij modulaire organisatie kan het hoger beroepsonderwijs voor de cursisten starten hetzij op 1 september hetzij op 1 februari, bij niet-modulaire organisatie enkel op 1 september.

Het hoger beroepsonderwijs wordt georganiseerd enerzijds overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en anderzijds overeenkomstig de bepalingen van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Met inachtnaam van de voorwaarde inzake studieomvang zoals bepaald in de richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad, dient de onderwijsinstelling, buiten de wekelijkse lessentabel, aan de cursisten verpleegkunde gedurende de volledige duur van de opleiding en naar rata van ten minste 4 wekelijkse lestijden, opleidingsgebonden persoonlijke activiteiten op te leggen. De klassenraad beslist autonoom over de vorm en inhoud van deze activiteiten. De resultaten van de door de cursist uitgevoerde activiteiten worden in aanmerking genomen bij zijn of haar evaluatie door de klassenraad.

Artikel 52quater

Naast het in artikel 52 gestelde, kan een onderwijsinstelling onthaalonderwijs organiseren. Onthaalonderwijs, dat niet in een graad of in het hoger beroepsonderwijs wordt gerangschikt, is een specifiek en tijdelijk onderwijsaanbod dat anderstalige nieuwkomers in staat stelt om Nederlands te leren en nadien in te stromen in het Nederlandstalig onderwijs. Het is gericht op taalvaardigheid Nederlands en inburgering.

De Vlaamse Regering bakent de doelgroep af, ten minste rekening houdend met de criteria “leeftijd”, “taalkennis Nederlands” en “duurtijd van de aanwezigheid op het Belgische grondgebied” van de andersstalige nieuwkomer.

Onthaalonderwijs kan slechts worden gefinancierd of gesubsidieerd indien per scholengemeenschap of ander samenwerkingsverband van onderwijsinstellingen een minimum aantal anderstalige nieuwkomers worden geteld. Naast de basisfinanciering of -subsi-

diëring, inherent aan het voltijds secundair onderwijs, vindt een specifieke financiering of subsidiëring tijdens het lopende schooljaar plaats die fluctueert met bepaalde schommelingen van het aantal anderstalige nieuwkomers. Daarenboven vindt ook een specifieke financiering of subsidiëring plaats teneinde gewezen anderstalige nieuwkomers verder te ondersteunen, op te volgen en te begeleiden. De Vlaamse Regering bepaalt de omvang en de duur van die financiering of subsidiëring en de data voor telling van het aantal anderstalige nieuwkomers.

In aansluiting op eventuele decretale bepalingen ter zake, kan de Vlaamse Regering voorwaarden opleggen inzake samenstelling van het wekelijks lessenrooster voor onthaalonderwijs teneinde het bereiken van de doelstellingen van onthaalonderwijs maximaal te waarborgen.

De Vlaamse Regering kan ten slotte aanvullende organisatiebepalingen vastleggen.

Artikel 52quinquies

Een onderwijsinstelling kan inhaallessen organiseren in de eerste en de tweede graad en het eerste leerjaar van de derde graad.”.

Artikel 60

In onderafdeling 3bis van hetzelfde decreet, die wordt hernoemd in onderafdeling 3, wordt een artikel 52sexies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 52sexies

De bepalingen van deze onderafdeling zijn niet van toepassing op:

- 1° het derde leerjaar van de derde graad van het algemeen en het kunstsecundair onderwijs, aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs;
- 2° de Se-n-Se van het technisch en het kunstsecundair onderwijs;
- 3° de vierde graad;
- 4° het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 61

Aan artikel 52bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het artikel wordt hernoemd in artikel 52septies;
- 2° de woorden “met uitzondering van de vierde graad,” worden geschrapt.

Artikel 62

Aan artikel 52ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het artikel wordt hernoemd in artikel 52octies;
- 2° de woorden “met uitzondering van de vierde graad,” worden geschrapt.

Artikel 63

Aan artikel 52quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het artikel wordt hernoemd in artikel 52novies;
- 2° de woorden “artikel 52ter, §2, tweede lid” worden vervangen door de woorden “artikel 52octies, §1, tweede lid”.

Artikel 64

In artikel 55, §7, van hetzelfde decreet worden de woorden “artikel 50, §5, 4°” vervangen door de woorden “artikel 49, 3°, e)”.

Artikel 65

In artikel 57, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995, worden de woorden “de vierde graad van het secundair onderwijs” vervangen door de woorden “de structuuronderdelen als vermeld in artikel 52sexies.”.

Artikel 66

Aan artikel 57, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, worden een vijfde en zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Uitsluitend in door de Vlaamse Regering aangeduide structuuronderdelen kan bedoelde aanwending ook plaatsvinden onder vorm van aanwerving van voordrachtgevers. Het aantal lessen van de wekelijkse lessentabel van het betrokken structuuronderdeel dat, omgerekend naar schooljaarbasis, aan voordrachtgevers kan worden besteed, bedraagt maximum twee. In voorkomend geval worden urenleraar omgezet in een krediet. Een voordrachtgever is een persoon die geen deel uitmaakt van de inrichtende macht of van het personeel van de instelling en die, hetzij in eigen naam hetzij in dienst van een organisatie of onderneming en in het kader van de realisatie van het onderwijsprogramma, voor cursisten voordrachten geeft vanuit zijn of haar deskundigheid en ervaring in de arbeidsmarkt en de bedrijfswereeld. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van melding van de aanwerving van voordrachtgevers aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten, de grootte van het krediet per uur-leraar dat wordt omgezet en de wijze van toekenning ervan, met dien verstande dat desbetreffende regeling dezelfde is voor het voltijds secundair onderwijs en voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

In afwijking op het voorgaande lid, kunnen in de optie Integrale veiligheid van het technisch secundair onderwijs, aangeduid als Se-n-Se, maximum zes lessen van de wekelijkse lessentabel aan voordrachtgevers worden besteed.”

Artikel 67

Aan artikel 58bis, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 1994, vervangen bij het decreet van 14 juli 1998 en gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 10 juli 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° in het onderwijsaanbod van de instellingen die na de fusie overblijven, zijn – met uitzondering van de eerste graad – geen overlappenden van structuuronderdelen toegelaten”;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Artikel 68

In artikel 74bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005, wordt in 1° punt a) vervangen door wat volgt:

“a) in het voltijds secundair onderwijs: het derde leerjaar van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs aangeduid als vervolmakingsjaar, het derde leerjaar van het algemeen en het kunstsecundair onderwijs aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs, de Se-n-Se van het technisch en het kunstsecundair onderwijs, de vierde graad van het secundair onderwijs, het hoger beroepsonderwijs;”.

Artikel 69

Aan artikel 74novies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 7 juli 2006 en gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt in 4° een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“e) de afwijkende toelatingsvoorwaarden in het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 70

In artikel 74duodecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Tot en met het schooljaar 2011-2012 voor wat het hoger beroepsonderwijs betreft en tot het tijdstip waarop de decreetgever globale hervormingsmaatregelen voor de overige structuuronderdelen van het voltijds gewoon secundair onderwijs in werking laat treden, kan als experiment in door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde instellingen voor voltijds gewoon secundair onderwijs, modulair onderwijs worden georganiseerd overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling. In voorkomend geval zijn wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die in strijd zijn met de bepalingen van deze afdeling, niet van toepassing.

Het experiment heeft enkel betrekking op het beroepssecundair onderwijs en op het hoger beroeps-onderwijs van het voltijds gewoon secundair onderwijs en kan enkel worden ingericht door instellingen die gedurende het schooljaar 2007-2008 modulair onderwijs organiseerden overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2002 betref-

fende het experimenteel secundair onderwijs volgens een modulair stelsel. Laatst vermelde voorwaarde geldt niet voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 71

In artikel 74ter decies, §5, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “een diploma in de verpleegkunde” vervangen door de woorden “een diploma van gegradueerde, doch uitsluitend in de HBO₅-opleiding verpleegkunde”.

Artikel 72

Aan artikel 74quinquies decies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, wordt de volgende zin toegevoegd:

“In afwijking op deze bepaling kan de HBO₅-opleiding verpleegkunde slechts starten hetzij op 1 september hetzij op 1 februari van een lopend schooljaar.”.

Artikel 73

In artikel 74sexies decies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “modulair onderwijs” en het woord “gelden” worden de volgende woorden ingevoegd:

“, met uitzondering van de HBO₅-opleiding verpleegkunde,”;

2° in het punt 1° wordt de tweede zin opgeheven.

Artikel 74

In hetzelfde decreet wordt een artikel 74sexies decies-bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 74sexies decies-bis

§1. In het modulair onderwijs, HBO₅-opleiding verpleegkunde, gelden als gezamenlijke toelatingsvoorwaarden voor cursisten:

1° het voldaan hebben aan de leerplicht;

2° het bezit van een van de volgende studiebewijzen:

a) een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs;

b) een diploma van secundair onderwijs;

c) een certificaat van een opleiding van het secundair onderwijs voor sociale promotie van minimaal 900 lestijden;

d) een certificaat van een opleiding van het secundair volwassenenonderwijs van minimaal 900 lestijden;

e) een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie;

f) een certificaat van het hoger beroepsonderwijs;

g) een diploma van het hoger beroepsonderwijs;

h) een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;

i) een diploma van bachelor of master;

j) een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst wordt erkend als gelijkwaardig met een van de studiebewijzen, vermeld in a) tot en met i). Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan de toelatingsklassenraad personen die in een land buiten de Europese Unie een studiebewijs hebben behaald dat toelating geeft tot het hoger onderwijs in dat land, toelaten tot de opleiding.

§2. In afwijking van §1 worden in het schoolreglement van de betrokken instelling afwijkende toelatingsvoorwaarden tot de HBO₅-opleiding verpleegkunde opgenomen. De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen enkel rekening houden met de volgende elementen:

1° humanitaire redenen;

2° medische, psychische of sociale redenen;

3° het algemene niveau van de cursist, getoetst met een toelatingsproef die wordt georganiseerd binnen de vijf lesdagen nadat de cursist met de

opleiding is gestart. De organisatie van een toelatingsproef, op verzoek van de cursist, kan niet worden geweigerd. De proef wordt beoordeeld door de toelatingsklassenraad, die nagaat of de cursist over de kennis en vaardigheden beschikt die vereist zijn om de opleiding in kwestie aan te vangen. Van de beoordeling wordt een schriftelijk verslag gemaakt, dat wordt opgenomen in het dossier van de cursist.

§3. Behoudens de toelatingsvoorwaarden als vermeld in §§1 en 2, geldt voor toelating tot een sequentieel geordend onderdeel van de HBO₅-opleiding verpleegkunde het voldoen aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° het bezit van het deelcertificaat van een sequentieel voorafgaand onderdeel;
- 2° het bezit van een studiebewijs van een andere opleidings- of vormingsinstelling. De toelatingsklassenraad bepaalt welke studiebewijzen toegang geven tot sequentieel geordende onderdelen;
- 3° het bezit van een titel van beroepsbekwaamheid als vermeld in het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid en in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2005 tot uitvoering van het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid. De Vlaamse Regering bepaalt welke titels van beroepsbekwaamheid toegang geven tot sequentieel geordende onderdelen;
- 4° de toelatingsklassenraad oordeelt dat de cursist beschikt over een studiebewijs uit het onderwijs of uit een andere opleidings- of vormingsinstelling waaruit blijkt dat hij over voldoende kennis, vaardigheden en attitudes beschikt om het onderdeel aan te vangen;
- 5° de toelatingsklassenraad oordeelt op basis van een toelatingsproef dat de cursist de nodige ervaring heeft verworven die hem toelaat het onderdeel te volgen.

§4. Een cursist kan slechts één module tezelfdertijd volgen.

§5. De overstap van een cursist van het modulair naar het niet-modulair onderwijs vindt plaats op basis van een beslissing van de toelatingsklassenraad, tenzij

wordt voldaan aan de reglementaire toelatingsvoorwaarden op basis van het bezit van een eindstudiebewijs.

§6. De bepalingen van §1 en §2 gelden eveneens bij niet-modulaire organisatie van de HBO₅-opleiding verpleegkunde.”.

Artikel 75

In artikel 74septies decies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet 4 juli 2008, worden in het eerste lid de woorden “een diploma in de verpleegkunde” vervangen door de woorden “een diploma van gegradueerde, doch uitsluitend in de HBO₅-opleiding verpleegkunde”.

Artikel 76

In artikel 74duodevicies worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het punt 8° wordt vervangen door wat volgt:

“8° diploma van secundair onderwijs (hoger beroepsonderwijs): wordt uitgereikt aan de cursist die:

- a) houder is van het getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs; en
- b) door de delibererende klassenraad als geslaagd voor het hoger beroepsonderwijs wordt beschouwd, wat het geslaagd zijn voor alle modules van de HBO₅-opleiding verpleegkunde impliceert;”;

2° het punt 9° wordt vervangen door wat volgt:

“9° diploma van gegradueerde: wordt uitgereikt aan de cursist die geslaagd is voor alle modules van de opleiding verpleegkunde en derhalve houder is van de deelcertificaten van alle modules van die opleiding. Bij het diploma wordt een diplomasupplement uitgereikt. Dit is een document dat de inhoud van de studies van de cursist en de structuur van het onderwijs in het land waar de cursist gestudeerd heeft, verduidelijkt.

De Vlaamse Regering bepaalt het model van het diplomasupplement en de nadere modaliteiten met betrekking tot de uitreiking ervan.”;

3° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Diegene aan wie overeenkomstig dit decreet het diploma van gegradueerde (in het Engels vertaald als associate degree) is verleend met of zonder nadere specificatie, is gerechtigd tot het voeren van de overeenkomstige titel van gegradueerde met of zonder nadere specificatie.”;

4° in fine wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Ook bij niet-modulaire organisatie van de HBO₅-opleiding verpleegkunde wordt aan de cursist die geslaagd is voor de opleiding een diploma van gegradueerde, met diplomasupplement, toegekend, en is betrokkene gerechtigd tot het voeren van de overeenkomstige titel. Indien betrokkene daarenboven houder is van het getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, dan wordt bij het slagen voor de opleiding ook het diploma van secundair onderwijs toegekend.”.

Artikel 77

In artikel 74undevicies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, derde lid, worden de woorden “de vierde graad van het studiegebied personenzorg” vervangen door de woorden “de HBO₅-opleiding verpleegkunde”;

2° in §2, eerste lid, wordt de tweede zin vervangen door wat volgt:

“De gelijkstelling vindt plaats met een opdracht in de tweede graad of in de derde graad van het voltijds gewoon beroepssecundair onderwijs of, doch uitsluitend voor wat betreft de HBO₅-opleiding

verpleegkunde, met een opdracht in het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 78

In artikel 74vicies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “15 juni” vervangen door de woorden “1 juni”.

Artikel 79

In artikel 84bis, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 en gewijzigd bij de decreten van 20 oktober 2000 en 19 juli 2002, worden in het punt 2° de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de tekst bij het derde gedachtestreepje wordt vervangen door wat volgt:

“– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, en die het eerste en tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben;”;

2° een vierde gedachtestreepje wordt toegevoegd, waarvan de tekst luidt:

“– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, en die het hoger beroepsonderwijs van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben.”.

Artikel 80

In artikel 84quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 en gewijzigd bij het

decreet van 7 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het punt 1° worden na de woorden “de Vlaamse Regering” de woorden “, tenzij bij dit decreet bepaald” toegevoegd;
- 2° in het punt 2° worden de woorden “van de in 1°, c), van dit artikel bedoelde” geschrapt.

ONDERAFDELING IV

Wijzigingen aan het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Artikel 81

In artikel 2 van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt het punt 24° vervangen door wat volgt:

“24° optie: een leervak of een groep leervakken die, met uitzondering van de eerste graad, het karakteristieke van de opleiding bepalen en die bestaat uit het fundamenteel gedeelte dat de studierichting bepaalt en eventueel het complementair gedeelte; voor het hoger beroepsonderwijs wordt onder optie de opleiding verpleegkunde verstaan;”.

Artikel 82

In hetzelfde decreet wordt titel III vervangen door wat volgt:

“TITEL III

Onderwijsaanbod

Artikel 3

De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op het voltijds gewoon secundair onderwijs en op de

opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

Artikel 4

Het aanbod in het secundair onderwijs, met uitzondering van de eerste graad, wordt ingedeeld in studiegebieden. De studiegebieden zijn:

- 1) algemeen secundair onderwijs;
- 2) sport;
- 3) auto;
- 4) bouw;
- 5) chemie;
- 6) decoratieve technieken;
- 7) fotografie;
- 8) glastechnieken;
- 9) grafische communicatie en media;
- 10) handel;
- 11) hout;
- 12) juwelen;
- 13) koeling en warmte;
- 14) land- en tuinbouw;
- 15) lichaamsverzorging;
- 16) maritieme opleidingen;
- 17) mechanica-elektriciteit;
- 18) mode;
- 19) muziekinstrumentenbouw;
- 20) optiek;
- 21) orthopedische technieken;
- 22) personenzorg;

- 23) tandtechnieken;
- 24) textiel;
- 25) toerisme;
- 26) voeding;
- 27) ballet;
- 28) beeldende kunsten;
- 29) podiumkunsten.

De Vlaamse Regering rangschikt elk structuuronderdeel in één van desbetreffende studiegebieden.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt met structuuronderdeel bedoeld: een optie van de tweede, derde of vierde graad en de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 5

De Vlaamse Regering wijst de structuuronderdelen aan die specifiek zijn; alle resterende structuuronderdelen worden als niet-specifiek beschouwd. In afwijking op deze bepaling zijn opties aangeduid als Se-n-Se steeds specifiek. Voor de toepassing van deze bepaling wordt met structuuronderdelen bedoeld: de basisopties, de beroepenvelden, de opties van de tweede, derde en vierde graad, en de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 6

De Vlaamse Regering kan beslissen om omzettingen van bestaande naar nieuwe benamingen van structuuronderdelen door te voeren.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt met structuuronderdelen bedoeld: de basisopties, de beroepenvelden en de opties van de tweede en derde graad.

Artikel 7

§1. De Vlaamse Regering kan, afhankelijk van maatschappelijke, onderwijskundige of technologische ontwikkelingen of afhankelijk van arbeidsmarktbehoeften, nieuwe structuuronderdelen vastleggen. Ze kan hiertoe zelf het initiatief nemen of onderbouwde

voorstellen in overweging nemen die door onderwijsverstrekkers of derden worden ingediend. Voor die voorstellen bepaalt de Vlaamse Regering de indienings- en adviseringsprocedure.

Als een nieuw structuuronderdeel wordt vastgelegd, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

1° of dit structuuronderdeel al dan niet als specifiek moet worden beschouwd, behoudens voor de Se-n-Se die altijd als specifiek worden beschouwd;

2° in welk studiegebied dit structuuronderdeel, voor zover het de tweede of de derde graad betreft, wordt gerangschikt;

3° voor wat betreft de Se-n-Se: de duurtijd uitgedrukt in semesters.

Voor uitzonderlijke gevallen kan de Vlaamse Regering bepalen dat tijdens het eerste schooljaar waarin een geprogrammeerd structuuronderdeel wordt georganiseerd de telling van de regelmatige leerlingen of cursisten van dat structuuronderdeel, voor de toepassing van de omkaderingsnormen voor de diverse personeelscategorieën enerzijds en de bepaling van de werkmiddelen anderzijds, vastgesteld wordt op een bepaalde datum of data in de loop van het betrokken schooljaar.

Onder uitzonderlijke gevallen worden programmaties van structuuronderdelen verstaan die:

- a) rechtstreeks en onmiddellijk tegemoetkomen aan dringende of onvoorziene lokale of regionale ontwikkelingen op socio-economisch, maatschappelijk of onderwijskundig vlak, waarbij de betrokken inrichtende machten tot een ingreep in het studieaanbod genoodzaakt zijn; en
- b) in de aanvangsperiode van effectieve organisatie de inzet van een groter aantal personele en materiële middelen vereisen dan in het gewone financierings- en subsidiëringssysteem is voorzien.

§2. Voor de toepassing van §1 wordt met structuuronderdelen bedoeld: basisopties, beroepenvelden, opties van de tweede of derde graad.

Artikel 7bis

Voor de toepassing van de omkaderingsnormen voor de diverse personeelscategorieën, de bepaling van de werkmiddelen en de toepassing van het programmatie- en rationalisatieplan wordt, voor wat

betreft een optie aangeduid als Se-n-Se, het hoogste aantal regelmatige leerlingen dat wordt geteld op één van beide teldata zoals bepaald in artikel 3, §8, 1°, van de wet van 29 mei 1959, geacht ook het aantal regelmatige leerlingen te zijn op de andere teldatum. Deze bepaling geldt evenwel niet indien op laatstgenoemde datum geen regelmatige leerlingen kunnen worden geteld omdat de onderwijsinstelling ervoor heeft gekozen in het lopende semester de betrokken optie niet in het studieaanbod te voorzien, waardoor er geen inschrijvingen konden worden gerealiseerd.

Artikel 8

De opties “elektronica militaire wapensystemen”, “militaire en sociale wetenschappen” en “militaire bewapeningstechnieken” van het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs zijn voorbehouden voor de onderwijsinstellingen van de Krijgsmacht. Op deze opties zijn de bepalingen van artikelen 4, 5 en 6 niet van toepassing.”.

Artikel 83

Artikel 9 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 9

De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op het voltijds gewoon secundair onderwijs, met uitzondering van het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 84

In hetzelfde decreet worden in titel IV de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het hoofdstuk II wordt opgeheven;
- 2° het hoofdstuk III wordt hernoemd in II;
- 3° het hoofdstuk IV wordt hernoemd in III.

Artikel 85

In artikel 28, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, worden in het eerste lid de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het punt 3° wordt hernoemd in 4°;
- 2° een punt 3° wordt ingevoegd, dat luidt als volgt:
 - “3° niet-georganiseerde specifieke optie, georganiseerd als Se-n-Se;”.

Artikel 86

In artikel 29, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het punt 4° wordt vervangen door wat volgt:
 - “4° een optie van de tweede of derde graad van een bepaalde onderwijsvorm;”;
- 2° het punt 7° wordt vervangen door wat volgt:
 - “7° het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs, georganiseerd als een specialisatiejaar;”.

Artikel 87

In artikel 33, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2006, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Bij de toepassing van de gestelde minimale leerlingennorm worden enkel de leerlingen van het eerste en het tweede leerjaar van de tweede en de derde graad in aanmerking genomen.”.

Artikel 88

In hoofdstuk IV, dat wordt hernoemd in III, afdeling 3, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het opschrift van onderafdeling C wordt vervangen door wat volgt:

“ONDERAFDELING C

Programmatie van structuuronderdelen - derde leerjaren van de derde graad en Se-n-Se”;

- 2° onderafdeling D wordt opgeheven;
- 3° onderafdeling E wordt hernoemd in D;
- 4° onderafdeling F wordt hernoemd in E.

Artikel 89

In artikel 38, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, worden in het eerste lid de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het punt 3° wordt hernoemd in 4°;
- 2° een punt 3° wordt ingevoegd, dat luidt als volgt:
 - “3° niet-georganiseerde specifieke optie, georganiseerd als Se-n-Se;”.

Artikel 90

§1. In artikel 44, §1, van hetzelfde decreet wordt in het punt 3° tussen de woorden “derde graad” en de woorden “, de omvorming” de woorden “en de Se-n-Se” ingevoegd.

§2. Aan artikel 44, §2, van hetzelfde decreet wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“6° de Se-n-Se.”.

Artikel 91

In artikel 47 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Voor de toepassing van deze rationalisatienorm worden niet in aanmerking genomen:

- 1° de leerlingen van het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers;
- 2° de leerlingen van het derde leerjaar van de derde graad, ingericht als een voorbereidend jaar op het hoger onderwijs;
- 3° de leerlingen van de Se-n-Se.”.

Artikel 92

In artikel 50, §3, van hetzelfde decreet wordt in het punt 1°, b), een gedachtestreepje toegevoegd, dat luidt als volgt:

“– een opleiding van het hoger beroepsonderwijs;”.

Artikel 93

In artikel 53 van hetzelfde decreet worden de woorden “vierde graad” telkens vervangen door de woorden “vierde graad of hoger beroepsonderwijs”.

Artikel 94

In artikel 55 van hetzelfde decreet wordt het punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° hetzij over te gaan tot geleidelijke afbouw, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste, van de af te bouwen graad of graden of tot geleidelijke afbouw van het hoger beroepsonderwijs, onverminderd het in artikel 52 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II gestelde;”.

Artikel 95

In artikel 76 van hetzelfde decreet wordt het punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° 0,20: voor de tweede, de derde en de vierde graad en het hoger beroepsonderwijs.”.

ONDERAFDELING V

Wijzigingen aan het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs

Artikel 96

In artikel 2 van het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs worden tussen de woorden “buitengewoon secundair onderwijs” en de woorden “De Vlaamse Regering” de woorden “, met uitzondering van het hoger beroepsonderwijs” ingevoegd.

ONDERAFDELING VI

Wijzigingen aan het decreet van 8 juni 2007
betreffende de studiefinanciering
in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 97

§1. In artikel 17 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “of in de vierde graad van het voltijds secundair onderwijs” vervangen door de woorden “, in de vierde graad van het voltijds secundair onderwijs en in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs”.

§2. In artikel 39, §5, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de leerling zit in in het eerste of tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs of in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;”.

§3. In artikel 50, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs” vervangen door de woorden “het eerste of tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs of in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs”.

§4. In artikel 50, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “het voltijds secundair beroepsonderwijs van het eerste, het tweede of het derde leerjaar van de vierde graad” vervangen door de woorden “het eerste of tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs of in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs”.

ONDERAFDELING VII

Wijzigingen aan het decreet van 4 juli 2008
betreffende de werkingsbudgetten in het secundair
onderwijs en tot wijziging van het decreet
basisonderwijs van 25 februari 1997
wat de werkingsbudgetten betreft

Artikel 98

In artikel 8 van het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25

februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft worden in het punt 1° in de tabel de woorden “vierde graad” vervangen door de woorden “hoger beroeps-
onderwijs en de vierde graad”.

ONDERAFDELING VIII

Wijzigingen aan het besluit van de
Vlaamse Regering van 21 december 2007
betreffende de studiegebieden
en structuuronderdelen
in het voltijds secundair onderwijs

Artikel 99

In het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de studiegebieden en structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 en 16 januari 2009, wordt een artikel 6bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 6bis

Het aanbod van de opties Integrale veiligheid en Veiligheidsberoepen is aan de volgende beperking respectievelijk voorwaarden onderworpen:

- 1° een van beide opties dan wel beide opties samen kunnen in maximaal zestien door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstellingen worden georganiseerd, waarvan acht behoren tot het officieel onderwijs en acht tot het vrij onderwijs;
- 2° de organiserende onderwijsinstellingen moeten, voor de aanvang van het oprichtingsschooljaar, van de federale minister, bevoegd voor binnenlandse zaken, de erkenning van de opleidingen hebben verkregen met toepassing van de vigerende federale regelgeving ter zake en in overeenstemming met de afspraken ter zake tussen de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de desbetreffende federale minister; het behoud van de organisatie van de opleidingen is afhankelijk van de periodieke bevestiging van die erkenning.”.

Artikel 100

In de bijlage XXIV van hetzelfde besluit wordt de tekst onder aan de tabel, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 januari 2009, opgeheven.

AFDELING II

Wijzigings- en opheffingsbepalingen in
het decreet van 15 juni 2007 betreffende
het volwassenenonderwijs

Artikel 101

In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 2°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°bis een beroepskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan uitgeoefend worden als vermeld in artikel 8 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;”;

2° aan punt 2° wordt de volgende zin toegevoegd:

“Voor de opleidingen van het hoger beroeps-
onderwijs worden hiermee de competenties, als
vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van [...]
betreffende het secundair na secundair onderwijs
en het hoger beroepsonderwijs, bedoeld;”;

3° er worden een punt 18bis en 18ter ingevoegd, die luiden als volgt:

“18°bis jaar: een kalenderjaar;

18°ter kwalificatieniveau: een onderverdeling van de kwalificatiestructuur gebaseerd op niveaudecriptoren vermeld in het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;”;

4° er wordt een punt 42bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“42°bis studieomvang: het aantal studiepunten toegekend aan een onderdeel of aan een opleiding;”.

Artikel 102

Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met een punt, luidende:

“4° specifieke lerarenopleidingen.”.

Artikel 103

In artikel 5, §3, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “omvat beroepsgerichte opleidingen die georganiseerd worden op het niveau van het hoger onderwijs en die niet leiden tot de graad van bachelor of de graad van master.” worden vervangen door de woorden “is beroepsgericht onderwijs als vermeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs hebben een minimale globale duur van twee jaar en een studieomvang van ten minste 90 studiepunten en ten hoogste 120 studiepunten.”.

Artikel 104

In artikel 8 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “Het hoger beroepsonderwijs” en de woorden “wordt ingedeeld in volgende studiegebieden” worden de woorden “aangeboden door de centra voor volwassenenonderwijs” ingevoegd;

2° het punt 5° wordt opgeheven.

Artikel 105

In artikel 14, §3, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “de leerplannen” en de woorden “goed volgens” de woorden “van de opleidingen van de leergebieden, vermeld in artikel 6, en de studiegebieden, vermeld in artikel 7,” ingevoegd.

Artikel 106

In artikel 16 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “, uitgezonderd de opleidingen van het studiegebied onderwijs” geschrapt;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Artikel 107

In artikel 17, §1, van hetzelfde decreet wordt het eerste lid opgeheven.

Artikel 108

Artikel 21 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 21

§1. De Vlaamse Regering bepaalt de omzetting van studiepunten naar lestijden voor de opleidingen van de studiegebieden, zoals vermeld in artikel 8, en voor de specifieke lerarenopleidingen conform de bepalingen in deze afdeling.

Voor de berekening van de financiering of subsidiëring van de opleidingen van de studiegebieden, zoals vermeld in artikel 8, en de specifieke lerarenopleidingen wordt het aantal lestijden in aanmerking genomen, zoals bepaald door de Vlaamse Regering na de omzetting van studiepunten.

§2. De centra voor volwassenenonderwijs delen de opleidingsprogramma's, vermeld in artikel 17, §1, in modules in en leggen het aantal lestijden per module vast.”.

Artikel 109

Aan artikel 24, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “van de opleidingen van de leer-

gebieden, vermeld in artikel 6, en de studiegebieden, vermeld in artikel 7,” toegevoegd.

Artikel 110

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 24bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 24bis

§1. Het opleidingsprofiel voor een opleiding van de studiegebieden, vermeld in artikel 8, komt tot stand, zoals bepaald in titel II van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, en omvat ten minste:

1° het minimale aantal lestijden van de opleiding;

2° het aantal modules;

3° het aantal lestijden per module;

4° de verdeling van de erkende beroepskwalificaties en basiscompetenties over de modules binnen de opleiding.

§2. De Vlaamse Regering kan de procedure en de criteria om tot opleidingsprofielen te komen bepalen.”.

Artikel 111

In artikel 25 van hetzelfde decreet worden de woorden “door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen” vervangen door de woorden “opleidingsprofielen, vermeld in artikel 24 of artikel 24bis”.

Artikel 112

In artikel 26, §4, van hetzelfde decreet worden aan het eerste en derde lid de woorden “, vermeld in artikelen 24 en 24bis” toegevoegd.

Artikel 113

In artikel 34 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §1, 1°, worden de volgende woorden toegevoegd:

“, dat minstens drie jaar behaald is”;

2° in §1 wordt er een punt 4°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°bis een certificaat van het hoger beroepsonderwijs;”;

3° in §1, 9°, worden de woorden “professioneel onderwijs dan wel het academisch” geschrapt;

4° in §2 worden de woorden “kan het centrumbestuur in zijn centrumreglement afwijkende toelatingsvoorwaarden opnemen” vervangen door de woorden “neemt het centrumbestuur in zijn centrumreglement afwijkende toelatingsvoorwaarden op”.

Artikel 114

In artikel 38, §2, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “hoger beroepsonderwijs” en “kan” de woorden “en de specifieke lerarenopleidingen” ingevoegd.

Artikel 115

In artikel 39, 6°, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “hoger beroepsonderwijs” en “een tweede” de woorden “en de specifieke lerarenopleidingen” ingevoegd.

Artikel 116

In artikel 41 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §4 worden tussen de woorden “diploma” en “bekrachtigt” de woorden “van het secundair onderwijs” ingevoegd;

2° aan §4, 2°, worden de volgende woorden toegevoegd:

“of een diploma van gegradueerde”;

3° in §5 worden de woorden “opleiding van het studiegebied onderwijs” vervangen door de woorden “specifieke lerarenopleiding;”;

4° in §6 worden de woorden “hoger beroepsonderwijs van minimum 900 lestijden” vervangen door de woorden “hoger beroepsonderwijs”;

5° aan §6 worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Diegene aan wie overeenkomstig dit decreet het diploma van gegradueerde (in het Engels vertaald als associate degree) is verleend met of zonder nadere specificatie, is gerechtigd tot het voeren van de overeenkomstige titel van gegradueerde met of zonder nadere specificatie.

Bij een diploma van gegradueerde wordt steeds een diplomasupplement uitgereikt. Dit is een document dat de inhoud van de studies van de cursist en de structuur van het onderwijs in het land waar de cursist gestudeerd heeft, verduidelijkt.

De Vlaamse Regering bepaalt het model van diplomasupplement en de nadere modaliteiten met betrekking tot het uitreiken van een diplomasupplement.”.

Artikel 117

In artikel 42 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “de opleidingen” en de woorden “, die in combinatie” de woorden “van een ander studiegebied in het secundair volwassenenonderwijs” ingevoegd.

Artikel 118

In artikel 49 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 2° worden de woorden “, als vermeld in artikel 24 en artikel 24bis” toegevoegd;

2° in 3° worden tussen de woorden “bestaande opleidingsprofielen voor het volwassenenonderwijs” en de woorden “coördineren,” de woorden “, als vermeld in artikel 24 en artikel 24bis” ingevoegd.

Artikel 119

In artikel 63, §1, 1°, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “artikelen 7 en 8,” en “voor zover” de woorden “en de organisatie van de specifieke lerarenopleidingen” ingevoegd.

Artikel 120

In artikel 64 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §2 worden de woorden “en de studiegebieden, zoals vermeld in artikel 8” vervangen door de woorden “en de specifieke lerarenopleidingen”;

2° in §5 worden tussen de woorden “een opleiding” en de woorden “niet georganiseerd” de woorden “van de studiegebieden zoals vermeld in artikel 7 en de specifieke lerarenopleidingen” tussengevoegd;

3° er wordt een §8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. In afwijking van §1 tot en met §7 wordt de onderwijsbevoegdheid voor een opleiding van de studiegebieden, vermeld in artikel 8, aan het bestuur van een centrum voor volwassenenonderwijs toegekend, overeenkomstig de bepalingen in titel II van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 121

Aan artikel 65, §1, van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §1, wordt een derde punt toegevoegd dat luidt als volgt:

“3° het structuuronderdeel wordt gerangschikt als secundair volwassenenonderwijs.”;

2° aan §1, wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“In afwijking van §1, 3°, kan een opleiding die gerangschikt wordt als hoger beroepsonderwijs overgeheveld worden, indien aan volgende voorwaarden voldaan wordt:

1° de opleiding wordt ingericht in een vestigingsplaats waarvoor het centrumbestuur een afwijking heeft verkregen, zoals bedoeld in artikel 70, §1;

2° de opleiding wordt overgeheveld naar een centrum voor volwassenenonderwijs waarvan de hoofdvestigingsplaats in het werkingsgebied van hetzelfde consortium volwassenenonderwijs ligt als de vestigingsplaats, bedoeld in 1°;

3° de opleiding wordt na de overheveling ingericht in een vestigingsplaats van het ontvangende centrum voor volwassenenonderwijs, die gelegen is in het werkingsgebied van hetzelfde consortium volwassenenonderwijs als de hoofdvestigingsplaats.”.

Artikel 122

In artikel 93 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, 1°, worden tussen de woorden “het opleidingsprofiel” en de woorden “georganiseerd moet worden” de woorden “, vermeld in artikel 24,” tussengevoegd;

2° in §3, 1°, worden tussen de woorden “het opleidingsprofiel” en de woorden “georganiseerd moet worden” de woorden “vermeld in artikel 24,” tussengevoegd.

Artikel 123

In artikel 98 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, 8°, worden de woorden “en onderwijs” vervangen door de woorden “en de specifieke lerarenopleidingen”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. In afwijking van §1 kan een centrum voor volwassenenonderwijs leraarsuren aanwenden voor de aanwerving van voordrachtgevers ten bedrage van maximaal 5 procent van het voor het

centrum voor volwassenenonderwijs beschikbare pakket leraarsuren.

Een voordrachtgever is een persoon die geen deel uitmaakt van het centrumbestuur of van het personeel van het centrum en die, hetzij in eigen naam hetzij in dienst van een organisatie of onderneming en in het kader van de realisatie van het onderwijsprogramma, voor cursisten voordrachten geeft vanuit zijn of haar deskundigheid en ervaring in de arbeidsmarkt en bedrijfswereld.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van melding van de aanwerving van voordrachtgevers aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen, de grootte van het krediet per leraarsuur dat wordt omgezet en de wijze van toekenning ervan.

Over de aanwending van leraarsuren voor de aanwerving van voordrachtgevers en over de vergoeding van die voordrachtgevers moet een voorafgaandelijk akkoord bereikt worden in het lokale comité.”.

Artikel 124

In artikel 99 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in §1, 2°, worden tussen de woorden “het opleidingsprofiel” en “georganiseerd” de woorden “, vermeld in artikel 24 en artikel 24bis,” ingevoegd;
- 2° in §3, 1°, worden tussen de woorden “het opleidingsprofiel” en “georganiseerd” de woorden “, vermeld in artikel 24 en artikel 24bis,” ingevoegd.

Artikel 125

In titel VII van hetzelfde decreet wordt aan hoofdstuk VI een afdeling III, bestaande uit artikel 130bis, toegevoegd, die luidt als volgt:

“AFDELING III

Administratieve en geldelijke rechtspositie voor de personeelsleden van de specifieke lerarenopleidingen

Artikel 130bis

Voor de administratieve en geldelijke rechtspositie van de personeelsleden die worden aangesteld in de specifieke lerarenopleiding geldt dezelfde regelgeving als deze die van toepassing is op de personeelsleden van het hoger beroepsonderwijs, in afwachting dat de Vlaamse Regering dit anders bepaalt.”.

Artikel 126

In hetzelfde decreet wordt een artikel 179ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 179ter

In afwijking van artikel 24bis bepaalt de Vlaamse Regering het opleidingsprofiel voor een opleiding van de studiegebieden, vermeld in artikel 8, conform de bepalingen van artikel 24, in het geval de stuurgroep het voorstel van opleidingsprofiel uiterlijk op 15 januari 2009 heeft voorgedragen.”.

Artikel 127

In artikel 181, tweede lid, worden de woorden “Die opleidingen beschikken op dat ogenblik over door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen” vervangen door de woorden “Die opleidingen beschikken op dat ogenblik over opleidingsprofielen, als vermeld in artikel 24 of artikel 24bis”.

Artikel 128

In artikel 184 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “de opleidingen” en de woorden “die op het ogenblik” de woorden “, van de leergebieden, ver-

meld in artikel 6, en de studiegebieden, vermeld in artikel 7,” ingevoegd.

Artikel 129

In artikel 185 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden ‘modulaire opleidingen’ en “waarvoor” de woorden “, van de leergebieden, vermeld in artikel 6, en de studiegebieden, vermeld in artikel 7,” ingevoegd.

Artikel 130

In hetzelfde decreet wordt een artikel 185bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 185bis

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs van minder dan 900 lestijden leiden in afwachting van de omvorming, zoals vermeld in artikel 158 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, tot een certificaat van het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 131

In hetzelfde decreet wordt een artikel 185ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 185ter

Wanneer opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in bijlage I, op basis van artikel 15 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur leiden tot een erkende kwalificatie van kwalificatieniveau 4, is de Vlaamse Regering gemachtigd deze opleidingen in te delen in een studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs, als vermeld in artikel 7.

De Vlaamse Regering is ook gemachtigd ambtshalve onderwijsbevoegdheid te verlenen aan de centra voor volwassenenonderwijs, die onderwijsbevoegdheid hebben voor de opleidingen vermeld in het eerste lid.”.

AFDELING III

Wijzigingen betreffende het hoger onderwijs

ONDERAFDELING I

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 132

In artikel 3 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de omschrijving van het begrip “instellingsbestuur” en de omschrijving van het begrip “kwalificatie van een graad” wordt een zevende streepje ingevoegd, dat luidt als volgt:

“– jaar: kalenderjaar;”;

2° aan het dertiende streepje, met de omschrijving van het begrip “studiejaar”, worden de volgende woorden toegevoegd: “; met uitzondering voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs”.

Artikel 133

In artikel 12 van hetzelfde decreet wordt voor §1, die §1bis wordt, een nieuwe §1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1. Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs zijn beroepsgericht als vermeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 134

In artikel 14 van hetzelfde decreet wordt voor §1, die §1bis wordt, een nieuwe §1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1. De hogescholen bieden in het hoger beroepsonderwijs opleidingen aan die leiden tot het diploma van gegradueerde.”.

Artikel 135

In hetzelfde decreet wordt een artikel 17bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 17bis

§1. Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs sluiten aan bij het secundair onderwijs.

§2. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs hebben een minimale globale duur van twee jaar en een studieomvang van ten minste 90 studiepunten en ten hoogste 120 studiepunten.”.

Artikel 136

In artikel 23, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 16 juni 2006, worden tussen de woorden “in het hoger professioneel onderwijs” en de woorden “opleidingen organiseren” de woorden “en in het hoger beroepsonderwijs” ingevoegd, en worden tussen de woorden “de overeenstemmende graden van bachelor” en de woorden “verlenen in of over de volgende studiegebieden” de woorden “respectievelijk diploma’s van gegradueerde” ingevoegd.

Artikel 137

Aan artikel 25, §5, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 19 maart 2004, wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° houders van het diploma van gegradueerde (in het Engels vertaald als associate degree), uitgereikt in het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 138

In hetzelfde decreet wordt een artikel 53ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 53ter

De ambtshalve geregistreerde instellingen, vermeld in artikelen 32 tot en met 53, kunnen elk in de stu-

diegebieden en de vestigingen waarbinnen ze opleidingen in het hoger professioneel onderwijs kunnen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden mogen verlenen, opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden en de daarop betrekking hebbende diploma’s van gegradueerde uitreiken.”.

Artikel 139

In artikel 77 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een nieuw 1° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1° voor elke bachelors- en mastersopleiding: de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en desgevallend de specificatie van de graad;”;

2° er wordt een nieuw 1°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1°bis voor elke opleiding van het hoger beroepsonderwijs:

- a) het diploma waartoe de opleiding leidt;
- b) de bacheloropleidingen die erop volgen;”;

3° het bestaande 1° wordt hernoemd tot 1°ter en wordt vervangen door wat volgt:

“1°ter voor elke opleiding:

- a) de inhoud en de doelstellingen van de opleiding, het opleidingsprogramma en de indeling in opleidingsonderdelen;
- b) in voorkomend geval: de afstudeerrichtingen;
- c) de volgtijdelijkheid van de onderscheiden opleidingsonderdelen;
- d) de organisatie van de opleiding in de vorm van modeltrajecten en geïndividualiseerde trajecten;”;

4° het bestaande 1°bis en 1°ter worden respectievelijk hernoemd tot 1°quater en 1°quinquies.

Artikel 140

In artikel 83 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt voor §1, die §1bis wordt, een nieuwe §1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1. Het instellingsbestuur verleent een diploma van gegradueerde met nadere kwalificatie aan ieder die een opleiding van het hoger beroepsonderwijs met succes heeft voltooid.”;

2° een §3 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Bij een diploma van gegradueerde wordt steeds een diplomasupplement uitgereikt. Dit is een document dat de inhoud van de studies van de cursist en de structuur van het onderwijs in het land waar de cursist gestudeerd heeft, verduidelijkt. De Vlaamse Regering bepaalt de modellen van het diploma van gegradueerde en van het diplomasupplement, en de nadere modaliteiten met betrekking tot het uitreiken van het diploma van gegradueerde en het diplomasupplement.”.

ONDERAFDELING II

Wijzigingen aan het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen

Artikel 141

In artikel 2 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen wordt een punt 9°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“9°bis cursist: een deelnemer aan het hoger beroepsonderwijs die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en ingeschreven is, als vermeld in artikel 3, 6°, van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;”.

Artikel 142

Aan artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende woorden toegevoegd: “, met uitzondering van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 143

In artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt een punt 3°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°bis een diploma of certificaat, uitgereikt in het kader van het hoger beroepsonderwijs;”.

Artikel 144

Aan titel III, hoofdstuk III, afdeling 2, van hetzelfde decreet wordt een onderafdeling 4, bestaande uit artikelen 15bis en 15ter, toegevoegd, die luidt als volgt:

“ONDERAFDELING 4

Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

Artikel 15bis

Om als regelmatige cursist toegelaten te worden tot een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, georganiseerd door een hogeschool, moet de cursist voldaan hebben aan de leerplicht en de onderwijsregeling ontvangen en ondertekend hebben.

Daarenboven moet de cursist beschikken over een van de volgende studiebewijzen:

- 1° een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, dat minstens drie jaar behaald is;
- 2° een diploma van het secundair onderwijs;
- 3° een certificaat van een opleiding van het secundair onderwijs voor sociale promotie van minimaal 900 lestijden;

- 4° een certificaat van een opleiding van het secundair volwassenenonderwijs van minimaal 900 lestijden;
- 5° een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie;
- 6° een certificaat van het hoger beroepsonderwijs;
- 7° een diploma van het hoger beroepsonderwijs;
- 8° een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;
- 9° een diploma van bachelor of master;
- 10° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst wordt erkend als gelijkwaardig met een van de diploma's vermeld in 1° tot en met 9°. Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan het instellingsbestuur personen die in een land buiten de Europese Unie een diploma of een getuigschrift hebben behaald dat toelating geeft tot het hoger onderwijs in dat land, toelaten tot de inschrijving voor een opleiding hoger beroepsonderwijs.

Artikel 15ter

In afwijking van §1 neemt het instellingsbestuur in zijn onderwijsregeling afwijkende toelatingsvoorwaarden op. De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen enkel rekening houden met de volgende elementen:

- 1° humanitaire redenen;
- 2° medische, psychische of sociale redenen;
- 3° het algemene niveau van de cursist, getoetst met een door het instellingsbestuur georganiseerde toelatingsproef.

De toelatingsproef, vermeld in 3°, wordt uiterlijk de vijfde dag na het einde van de inschrijvingsperiode georganiseerd en gaat na of de cursist over de kennis en vaardigheden beschikt die vereist zijn om de opleiding in kwestie aan te vangen. Het instellingsbestuur kan de organisatie van een toelatingsproef op verzoek van de cursist niet weigeren.

Het instellingsbestuur maakt op basis van de resultaten van de toelatingsproef, vermeld in het eerste lid, 3°, een beoordeling op in de vorm van een schriftelijk verslag, dat opgenomen wordt in het dossier van de cursist.

De voorwaarden om een toelatingsproef als vermeld in het eerste lid, 3°, te organiseren worden opgenomen in de onderwijsregeling.”.

Artikel 145

In artikel 39 van hetzelfde decreet wordt voor punt 1°, dat punt 1°bis wordt, een nieuw punt 1° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1° de in artikel 6, §1, van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur bedoelde competenties die eigen zijn aan de kwalificaties van niveau 5 en die gehanteerd worden voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs;”.

ONDERAFDELING III

Wijzigingsbepalingen in het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen

Artikel 146

In artikel 2 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen wordt een punt 18°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“18°bis opleiding van het hoger beroepsonderwijs: opleiding van het hoger beroepsonderwijs, als vermeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, georganiseerd door een hogeschool;”.

Artikel 147

Aan artikel 7, §1, 1°, van hetzelfde decreet worden een punt d) en een punt e) toegevoegd, die luiden als volgt:

“d) een of meer opleidingen in het hoger beroepsonderwijs;

- e) een of meer opleidingsonderdelen die behoren tot een of meer opleidingen in het hoger beroeps-
onderwijs.”

Artikel 148

In artikel 15, §3, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “veranderen van opleiding en instelling” en de woorden “, tenzij de uitschrijving” de woorden “of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs” ingevoegd.

Artikel 149

In artikel 23, §1, 1°, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “voor de” en de woorden “professioneel gerichte opleidingen” de woorden “opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en” ingevoegd.

Artikel 150

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 40 bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 40bis

§1. Op basis van artikel 19 derde lid van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs wordt het totaal van de werkingsuitkering voor hogescholen voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (W-hbo) berekend.

§2. De werkingsuitkering voor hogescholen voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (W-hbo) is samengesteld uit volgende componenten:

- 1° een onderwijssoeverel voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (SOW-hbo);
2° een variabel onderwijsdeel voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (VOW-hbo).

§3. Voor de componenten, vermeld in §1, kunnen volgende bedragen worden vastgelegd (uitgedrukt in euro)

begrotingsjaar	SOW-hbo	VOW-hbo
2011	20.250	162.000
2012	178.288	1.426.300
2013	361.100	2.888.000
Vanaf 2014	524.344	4.194.750

§4. Vanaf 2015 is SOW-hbo steeds minstens 1/8° van VOW-hbo.”

Artikel 151

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 40ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 40ter

§1. Voor de berekening van de onderwijssoeverel voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (SOW-hbo) wordt het aantal opgenomen studiepunten in een opleiding van het hoger beroepsonderwijs als volgt vastgesteld;

- a) voor het begrotingsjaar 2011: de opgenomen studiepunten in het academiejaar 2009-2010;
- b) voor het begrotingsjaar 2012: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010 en 2010-2011;
- c) voor het begrotingsjaar 2013: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012;
- d) voor het begrotingsjaar 2014: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012 en 2012-2013;
- e) voor het begrotingsjaar 2015: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014;
- f) vanaf het begrotingsjaar 2016 het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2.

§2. Voor de berekening van de onderwijssoeverel voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs voor een hogeschool (SOWi-hbo) wordt het bedrag, vermeld in artikel 40bis, §2, omgeslagen over de hogescholen die opleidingen in het hoger beroepsonderwijs aanbieden overeenkomstig de volgende formule:

$$\text{SOWi-hbo} = \frac{\text{OSTPi-hbo} \times \text{SOW-hbo}}{\sum_i \text{OSTPi-hbo}}$$

waarbij:

- 1° SOWi-hbo gelijk is aan de onderwijssoeverel voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs voor instelling i;
- 2° OSTPi-hbo gelijk is aan het aantal opgenomen studiepunten, berekend overeenkomstig §1;
- 3° SOW-hbo gelijk is aan de totale onderwijssoeverel voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, zoals vermeld in artikel 40bis, §2.

De sommatie i verloopt over alle hogescholen.”.

Artikel 152

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 40quater toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 40quater

§1. Voor de berekening van het variabel onderwijsdeel voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs voor een instelling (VOWi-hbo) worden de bedragen vermeld in artikel 40 bis als volgt omgeslagen:

$$\text{VOWi-hbo} = \frac{\text{FPi-hbo} \times \text{VOWhbo}}{\sum_i \text{FPi-hbo}}$$

De sommatie i loopt over het aantal hogescholen;

waarbij:

- a) VOWi-hbo gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in hogeschool i;
- b) FPi-hbo gelijk is aan het totale aantal financieringspunten in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in hogeschool i;
- c) VOWhbo gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, vermeld in §1.

De financieringspunten, worden als volgt berekend:

$$\text{FPi-hbo} = \text{FPi-hbo-input} + \text{FPi-hbo-output} + \text{FPi-hbo-diploma} + \text{FPi-hbo-credit},$$

waarbij:

- 1° FPi-hbo-input gelijk is aan het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal opgenomen studiepunten voor het variabel onderwijsdeel voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in instelling i, zoals bepaald in §2;
 - 2° FPi-hbo-output gelijk is aan het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten voor het variabel onderwijsdeel voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in instelling i, zoals bepaald in §3;
 - 3° FPi-hbo-diploma gelijk is aan het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in instelling i, zoals bepaald in §4;
 - 4° FPi-hbo-credit gelijk is aan het aantal financieringspunten in instelling i, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten door studenten onder creditcontract voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, zoals bepaald in §6.
- §2. 1° Het aantal opgenomen studiepunten in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs wordt als volgt meegerekend voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-hbo-input:
- a) voor het begrotingsjaar 2011: de opgenomen studiepunten in het academiejaar 2009-2010;
 - b) voor het begrotingsjaar 2012: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010 en 2010-2011;
 - c) voor het begrotingsjaar 2013: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012;
 - d) voor het begrotingsjaar 2014: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012 en 2012-2013;
 - e) voor het begrotingsjaar 2015: het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014;

- f) vanaf het begrotingsjaar 2016 het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2;
- 2° het aantal opgenomen studiepunten wordt vermenigvuldigd met het puntengewicht, zoals bepaald in artikel 23;
- 3° voor de berekening van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract zich heeft ingeschreven voor een opleiding in het hoger beroepsonderwijs tot op het ogenblik dat de student 60 studiepunten heeft verworven in één en dezelfde opleiding in het hoger beroepsonderwijs. Voor de vaststelling van die eerste 60 studiepunten in één en dezelfde opleiding in het hoger beroepsonderwijs worden de volgende studiepunten in aanmerking genomen:
- a) het aantal studiepunten waarvoor de student een creditbewijs ontvangen heeft in de desbetreffende opleiding in het hoger beroepsonderwijs;
- b) het aantal studiepunten waarvoor de student in de desbetreffende opleiding in het hoger beroepsonderwijs een vrijstelling heeft gekregen voor een opleidingsonderdeel.
- §3. 1° Voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-hbo-output wordt het aantal financieringspunten gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in aanmerking genomen;
- 2° het aantal verworven studiepunten in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs wordt als volgt meegerekend voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-hbo-output:
- a) voor het begrotingsjaar 2011: de verworven studiepunten in het academiejaar 2009-2010;
- b) voor het begrotingsjaar 2012: het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren 2009-2010 en 2010-2011;
- c) voor het begrotingsjaar 2013: het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012;
- d) voor het begrotingsjaar 2014: het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012 en 2012-2013;
- e) voor het begrotingsjaar 2015: het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014;
- f) vanaf het begrotingsjaar 2016 het gemiddeld aantal verworven studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2;
- 3° voor de vaststelling van het aantal verworven studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract een creditbewijs ontvangen heeft in een opleiding in het hoger beroepsonderwijs, voor zover zij niet gefinancierd worden onder input financiering, zoals vermeld in §2;
- 4° het aantal opgenomen studiepunten wordt vermenigvuldigd met het puntengewicht, zoals bepaald in artikel 23.
- §4 1° Voor de berekening van het aantal studiepunten FPi-hbo-diploma wordt voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in de hogescholen het aantal financieringspunten gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in aanmerking genomen;
- 2° voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-hbo-diploma wordt het aantal uitgereikte diploma's in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs als volgt meegerekend:
- a) voor het begrotingsjaar 2012: de uitgereikte diploma's in het academiejaar 2010-2011, vermenigvuldigd met 30;
- b) voor het begrotingsjaar 2013: het gemiddeld aantal uitgereikte diploma's over de academiejaren 2010-2011 en 2011-2012, vermenigvuldigd met 30;

- c) voor het begrotingsjaar 2014: het gemiddeld aantal uitgereikte diploma's over de academiejaren 2010-2011, 2011-2012 en 2012-2013, vermenigvuldigd met 30;
- d) voor het begrotingsjaar 2015: het gemiddeld aantal uitgereikte diploma's over de academiejaren 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014, vermenigvuldigd met 30;
- e) vanaf het begrotingsjaar 2016 het gemiddeld aantal uitgereikte diploma's over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2, vermenigvuldigd met 30;

3° alleen de diploma's, uitgereikt aan studenten die voor minstens de helft van de studiepunten van de desbetreffende opleiding een creditbewijs ontvangen hebben in de instelling die het diploma uitreikt, worden in aanmerking genomen voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-hbo-diploma;

4° het aantal uitgereikte diploma's wordt vermenigvuldigd met het puntengewicht, zoals bepaald in artikel 23.

§5. Het aantal financieringspunten in het kader van FPi-hbo-input, FPi-hbo-output en FPi-hbo-diploma gegenereerd door een werkstudent, een beursstudent en door een student met een functiebeperking wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.

In het geval dat een student beantwoordt aan meer dan één categorie van studentenkenmerken, vermeld in het eerste lid, dan wordt het aantal opgenomen studiepunten, het aantal verworven studiepunten en de diplomabonus van de student verhoogd met de helft van het aantal opgenomen studiepunten, de helft van het aantal verworven studiepunten en de helft van de diplomabonus van die student voor elke categorie van studentenkenmerken van toepassing op de betreffende student.

§6. 1° Voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-hbo-credit wordt het aantal financieringspunten gebaseerd op behaalde creditbewijzen in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, door studenten met een creditcontract, in aanmerking genomen;

2° het aantal verworven studiepunten in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, behaald door studenten met een creditcontract, wordt als volgt meegerekend voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-hbo-credit:

- a) voor het begrotingsjaar 2011: de verworven studiepunten van studenten met een creditcontract in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs in het academiejaar 2009-2010;
- b) voor het begrotingsjaar 2012: het gemiddeld aantal verworven studiepunten van studenten met een creditcontract in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs over de academiejaren 2009-2010 en 2010-2011;
- c) voor het begrotingsjaar 2013: het gemiddeld aantal verworven studiepunten van studenten met een creditcontract in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012;
- d) voor het begrotingsjaar 2014: het gemiddeld aantal verworven studiepunten van studenten met een creditcontract in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012 en 2012-2013;
- e) voor het begrotingsjaar 2015: het gemiddeld aantal verworven studiepunten van studenten met een creditcontract in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs over de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014;
- f) vanaf het begrotingsjaar 2016 het gemiddeld aantal verworven studiepunten van studenten met een creditcontract in de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2.

De studiepunten waarvoor studenten onder creditcontract een creditbewijs behaald hebben in een instelling, worden verdeeld over de studiegebieden waarvoor de instelling onderwijsbevoegdheid heeft

pro rata het aantal financieringspunten FPi-hbo-output in de studiegebieden en vermenigvuldigd met het puntengewicht van het betreffende studiegebied, zoals vastgelegd in artikel 23.

Artikel 153

In artikel 47, §2, van hetzelfde decreet worden na de woorden “verandert van opleiding” de woorden “of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs zoals bepaald in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs:” toegevoegd.

AFDELING IV

Wijzigingen betreffende de administratieve en geldelijke rechtspositie

ONDERAFDELING I

Wijzigingsbepalingen aan het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Artikel 154

In artikel 3 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 december 1998, 18 mei 1999, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 15 juli 2005, 7 juli 2006, 15 juni 2007, 13 juli 2007 en 4 juli 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 10° wordt de eerste zin vervangen door wat volgt:

“de concrete werkgelegenheid in een bepaald ambt in een instelling, uitgedrukt in een door de inrichtende macht bepaald aantal prestatie-eenheden per week. Als het gaat om een onderwijsopdracht vermeldt de inrichtende macht eveneens het onderwijsniveau, de opleiding, de module, het vak en de specialiteit ervan of de met het vak of specialiteit gelijkgestelde activiteit, de graad en voor het

voor het voltijds secundair onderwijs eventueel het HBO₅, de onderwijsvorm of de opleidingsvorm.”;

2° in punt 12° worden de woorden “de graad of cyclus” vervangen door de woorden “de graad en voor het voltijds secundair onderwijs eventueel het HBO₅”;

3° een punt 35° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“35° HBO₅: het hoger beroepsonderwijs met kwalificatieniveau 5 in het voltijds secundair onderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 155

In artikel 31, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999 en 14 februari 2003, worden de woorden “en eventueel vierde graad” vervangen door de woorden “graad en eventueel het HBO₅”.

ONDERAFDELING II

Wijzigingsbepalingen aan het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 156

In artikel 5 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994, 1 december 1998, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 15 juli 2005, 7 juli 2006, 15 juni 2007 en 4 juli 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 12° wordt de eerste zin vervangen door wat volgt:

“de concrete werkgelegenheid in een bepaald ambt in een instelling, uitgedrukt in een door de inrich-

tende macht bepaald aantal prestatie-eenheden per week. Als het gaat om een onderwijsopdracht vermeldt de inrichtende macht eveneens het onderwijsniveau, de opleiding, de module, het vak en de specialiteit ervan of de met het vak of specialiteit gelijkgestelde activiteit, de graad en voor het voltijds secundair onderwijs eventueel het HBO₅, de onderwijsvorm of de opleidingsvorm.”;

2° in punt 13° worden de woorden “de graad of cyclus” vervangen door de woorden “de graad en voor het voltijds secundair onderwijs eventueel het HBO₅”;

3° een punt 25° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“25° HBO₅: het hoger beroepsonderwijs met kwalificatieniveau 5 in het voltijds secundair onderwijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.”.

Artikel 157

In artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994 en 18 mei 1999, worden de woorden “, een derde en eventueel een vierde graad” vervangen door de woorden “en derde graad en eventueel het HBO₅”.

ONDERAFDELING III

Wijzigingsbepalingen aan het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek

Artikel 158

In artikel IX.2, §2, van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek, worden tussen de woorden “graad” en de woorden “de cyclus” de woorden “het hoger beroepsonderwijs van kwalificatieniveau 5” toegevoegd.

ONDERAFDELING IV

Wijzigingsbepalingen aan het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV

Artikel 159

In artikel X.40 van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV, gewijzigd bij het

decreet van 15 juni 2007, worden tussen het woord “graad” en de woorden “de cyclus” de woorden “het hoger beroepsonderwijs van kwalificatieniveau 5” toegevoegd.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen

AFDELING I

Algemeen

Artikel 160

Vanaf de inwerkingtreding van dit decreet worden de volgende opleidingen van rechtswege vastgelegd als opleidingen van het hoger beroepsonderwijs:

1° de opleiding verpleegkunde van de vierde graad in het secundair onderwijs;

2° de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd in bijlage I bij het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Artikel 161

§1. De instellingen voor secundair onderwijs en de centra voor volwassenenonderwijs vormen de opleidingen als vermeld in artikel 160 van dit decreet om overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

§2. De instellingen voor secundair onderwijs en de centra voor volwassenenonderwijs dienen daartoe een aanvraag in volgens de procedure als vermeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling II. Zonder afbreuk te doen aan de termijnen vermeld in artikel 18, §1, moet de aanvraag ingediend zijn voor 1 januari 2012. In afwijking van artikel 20 geeft de Commissie een positief of negatief advies over de macrodoelmatigheid van deze opleidingen uitsluitend op basis van de criteria als vermeld in de punten 3° tot en met 13° van artikel 20.

In het geval er voor 1 januari 2011 geen erkende beroepskwalificatie voor die opleidingen bestaat, legt de Vlaamse Regering de competenties voor die opleidingen vast, tot zolang er geen erkende beroepskwalificaties zijn. De Vlaamse Regering bepaalt de door sectoren of door overheidsinstanties erkende referentiekaders die hiervoor gebruikt moeten worden en de wijze van beschrijving van deze competenties op basis van de descriptorelementen, als vermeld in arti-

kel 6 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur.

Artikel 162

§1. In de volgende gevallen wordt een opleiding van het hoger beroepsonderwijs als vermeld in artikel 160 afgebouwd:

- 1° in geval het instellingsbestuur nalaat een aanvraag in te dienen bij de Commissie en het accreditatieorgaan binnen de termijn, vermeld in artikel 161, §2;
- 2° in geval het besluit van de Vlaamse Regering over de aanvraag, vermeld in artikel 161, §2, negatief is.

§2. De cursisten, ingeschreven in de instelling voor het voltijds secundair onderwijs, het centrum voor volwassenenonderwijs op het ogenblik dat beslist wordt tot afbouw, moeten de aangevatte opleiding volledig en binnen een normaal tijdsbestek kunnen beëindigen. Met een normaal tijdsbestek wordt bedoeld zonder onderbreking en zonder herhaling van een onderdeel. De afbouw moet gerealiseerd worden binnen een periode van drie schooljaren.

HOOFDSTUK III

Slotbepalingen

Artikel 163

De evaluatie van het hoger beroepsonderwijs wordt uiterlijk in 2013 opgestart. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de evaluatie. De programmatieprocedure en het kwaliteitszorgsysteem maken in ieder geval deel uit van de evaluatie. De resultaten van de evaluatie worden aan het Vlaams Parlement meegedeeld.

Artikel 164

§1. Binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap worden de bedragen vastgelegd in artikel 40bis van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaan-

deren aangepast, met dien verstande dat de waarde per financieringspunt in VOW-hbo niet meer dan 5% afwijkt van de waarde per financieringspunt in VOWprof, zoals bepaald in artikel 10 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen.

§2. De Vlaamse Regering kan vanaf 1 september 2009 een subsidie toekennen aan:

- 1° de stuurgroep en de VLHORA, om de kosten te dekken voor de organisatie van de visitaties van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs;
- 2° het accreditatieorgaan, als vermeld in artikel 12, om de kosten te dekken voor de programmatie en de accreditatie van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs;
- 3° het instellingsbestuur dat de opleiding organiseert, als tussenkomst in de kosten die verbonden zijn aan de visitatie van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

§3. Indien van toepassing wordt de subsidie, vermeld in §2, 3°, toegekend aan de coördinerende instelling.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt minstens de volgende modaliteiten voor de toekenning van de subsidie, vermeld in §2:

- 1° het tijdstip waarop de subsidie wordt toegekend;
- 2° de hoogte van het bedrag van de subsidie;
- 3° de wijze van toekenning van de subsidie.

Artikel 165

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2009 met uitzondering van titel I, hoofdstuk II, dat in werking treedt op 1 mei 2009.